

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

9

YANVAR-SENTYABR

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

M Ü N D Ə R İ C A T

I	MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR	5
	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının makroiqtisadi göstəriciləri	5
II	REAL SEKTOR	
	Ümumi daxili məhsul	12
	Sənaye	15
	Tikinti	39
	Kənd təsərrüfatı	46
	Nəqliyyat	52
	İnformasiya və rabitə	55
	İstehlak bazarı	56
	Əmtəə bazarı	57
	İctimai iaşə xidmətləri	62
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	63
	Qiymət indeksləri	66
	Kredit qoyuluşları	81
	Məşğulluq və işsizlik	84
III	DÖVLƏT SEKTORU	
	Dövlət büdcəsi	87
IV	XARİCİ SEKTOR	
	Xarici ticarət	91
V	İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR	
	Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası	97
VI	SOSİAL SEKTOR	
	Əhalinin gəlirləri	119
	Əməkhaqqı	120
	Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi	121
	Demoqrafik vəziyyət	123
	Əlavələr	127
	Metodoloji izahatlar	149

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 9
17 oktyabr 2022-ci il**

2022-ci İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADİ VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏRİ

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 98,1 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,6 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 2,5 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 10,1 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 52,2 faizi sənaye, 7,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,0 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,2 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 4,0 faizi tikinti, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,3 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 14,2 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 7,8 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 9748,9 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 64,1 milyard manatlıq və ya 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,6 faiz az sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 1,9 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 7,2 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 75,8 faizi mədənçıxarma sektorunda, 20,4 faizi emal sektorunda, 3,2 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,6 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəəlik neft hasilatı 5,4 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 9,8 faiz artmışdır.

Emal sektorunda sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 3,2 dəfə, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 93,7 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 63,1 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 49,4 faiz, geyim istehsalı 44,7 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 43,0 faiz, mebel istehsalı 42,8 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 38,1 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 34,3 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 23,0 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 21,7 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 17,0 faiz, kağız və karton istehsalı 16,4 faiz, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 10,3 faiz, qida məhsullarının istehsalı 9,3 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 7,5 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 6,5 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 5,5 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 0,1 faiz artmış, içkilərin istehsalı 5,2 faiz, neft məhsullarının istehsalı 9,1 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 24,1 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 31,1 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 3,8 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 5,5 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 oktyabr 2022-ci il vəziyyətinə 1004,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatı bitkilərinin yığımını davam edir. 2022-ci il oktyabr ayının 1-nə kimi qarğıdalı da daxil olmaqla tarlalardan 3047,9 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,1 faiz az dənli və dənli paxlalı bitkilər, 1021,9 min ton (3,8 faiz çox) kartof, 1665,5 min ton (1,6 faiz çox) tərəvəz, 466,5 min ton (1,8 faiz çox) bostan məhsulları, 765,6 min ton (3,4 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 182,3 min ton (0,7 faiz çox) üzüm,

818,2 ton (19,3 faiz az) yaşıl çay yarpağı, 57,7 min ton (50,7 faiz az) şəkər çuğunduru, 38,8 min ton (14,1 faiz az) pambıq, 26,6 min ton (8,9 faiz çox) günəbaxan və 2,9 min ton (39,0 faiz az) tütün yığılmışdır.

2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-sentyabr aylarında diri çəkiddə ət istehsalı 2,9 faiz artaraq 411,2 min ton, süd istehsalı 1,7 faiz artaraq 1655,5 min ton, yumurta istehsalı 5,3 faiz artaraq 1486,5 milyon ədəd, yun istehsalı 2,2 faiz azalaraq 15,6 min ton, barama istehsalı 30,5 faiz azalaraq 341,4 ton olmuşdur.

2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 3,0 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları istehsalı 2,9 faiz, bitkiçilik məhsulları istehsalı 3,0 faiz artmışdır.

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əsas kapitala 10154,4 milyon manat məbləğində, yaxud 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,6 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 13,5 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 18,1 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 5993,9 milyon manatı və ya 59,0 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 3500,4 milyon manatı (34,5 faizi) xidmət sahələrinə, 660,1 milyon manatı (6,5 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 7665,6 milyon manatını və ya 75,5 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 7359,8 milyon manatı və ya 72,5 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 157,6 milyon ton **yük** və 1165,2 milyon **sərnişin** daşınmışdır. 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 12,3 faiz, sərnişin daşınması isə 38,9 faiz artmışdır. Yüklərin 57,1 faizi avtomobil, 30,5 faizi boru kəməri, 8,6 faizi dəmir yolu, 3,6 faizi dəniz, 0,2 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır. Sərnişinlərin 87,0 faizi avtomobil, 12,6 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 1964,3 milyon manatlıq xidmətlərin 75,0 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 15,5 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 82,5 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 35553,1 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 6416,3 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 2,9 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 7,8 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 20014,1 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 15539,0 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 35608,3 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 26739,9 milyon dollarını və ya 75,1 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 8868,4 milyon dollarını (24,9 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 17871,5 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 70,4 faiz, real ifadədə isə 6,6 faiz artmışdır. İxrac real ifadədə 10,7 faiz artmış, idxal isə 1,0 faiz azalmışdır.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 19,0 faiz, real ifadədə 7,0 faiz artaraq 1885,5 milyon dollar təşkil etmişdir.

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında **istehlak qiymətləri indeksi** 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 113,4 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə

119,3 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 107,6 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə 110,2 faiz təşkil etmişdir.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında muzzdlu işçilərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 14,3 faiz artaraq 829,0 manat təşkil etmişdir.

2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 20,2 faiz artaraq 51,0 milyard manat təşkil etmişdir.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında **dövlət büdcəsinə** 22401,5 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 20470,7 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 1930,8 milyon manatlıq profisit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2022-ci il sentyabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 19136,8 milyon manat təşkil etmiş, onun 15314,9 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 3,4 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2022-ci il sentyabr ayının 1-nə 10858,4 milyon manat təşkil etmişdir.

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya –1,81 manata, 100 Türk lirəsinə –10,86 manata, 100 Rusiya rubluna –2,46 manata bərabər olmuşdur.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında **əhalinin sayı** 42274 nəfər və ya 0,4 faiz artaraq 2022-ci il sentyabr ayının 1-i vəziyyətinə 10198640 nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2022-ci ilin yanvar- sentyabr ayları, faktiki	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	98 077,8	105,6	104,8
o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	50 285,8	110,1	106,2
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	9 748,9	105,1	104,3
Sənaye məhsulu, milyon manat	64 131,8	99,4	104,5
o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	13 032,4	107,2	119,6
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	10 154,4	104,6	91,3
o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna	6 551,1	118,1	92,0
ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	897,7	91,6	98,0
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	8 919,4	103,0	105,0
o cümlədən: bitkiçilik	5 026,6	103,0	107,3
heyvandarlıq	3 892,8	102,9	102,6
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	157,6	112,3	99,8
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	1 165,2	138,9	90,0
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	1 964,3	115,5	105,7
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	35 553,1	102,9	102,8
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	6 416,3	107,8	104,6
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	22 401,5	125,3	99,5
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	20 470,7	115,6	95,0
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	1 930,8	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	50 951,5	120,2	102,3
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	5 064,6	119,7	101,8

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2022-ci il 01 sentyabr vəziyyətinə, milyon manat	10 858,4	126,9	108,7
Kredit qoyuluşları, 2022-ci il 01 sentyabr vəziyyətinə, milyon manat o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	19 136,8 659,7	122,6 73,0	106,3 84,9
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	829,0*	114,3**	102,2***
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	113,4	105,2
Əhalinin sayı, 2022-ci il 01 sentyabr vəziyyətinə, min nəfər	10 198,6	100,5	100,4
Xarici ticarət dövriyyəsi¹⁾, milyon ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	35 608,3*	170,4**	133,4***
müqayisəli qiymətlərlə	x	106,6**	99,5***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	26 739,9*	197,3**	150,9***
müqayisəli qiymətlərlə	x	110,7**	106,3***
ondan qeyri-neft ixracı			
faktiki qiymətlərlə	1 885,5*	119,0**	137,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	107,0**	124,1***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	8 868,4*	120,7**	109,8***
müqayisəli qiymətlərlə	x	99,0**	90,2***

Qeyd:

* 2022-ci ilin yanvar-avqust ayları

** 2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən.

*** 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən.

¹⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul istehsalı

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkədə 98077,8 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,6 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 2,5 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 10,1 faiz artmışdır.

ÜDM istehsalının 52,2 faizi sənaye, 7,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,0 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,2 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 4,0 faizi tikinti, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,3 faizi informasiya və rabitə sahələrinin, 14,2 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 7,8 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 9748,9 manata bərabər olmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-sentyabr		2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2022	2021*)	
Ümumi Daxili Məhsul	98 077,8	63 889,0	105,6
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	5 147,8	4 274,9	103,0
Sənaye	51 160,6	26 119,8	99,2
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	45 182,3	20 752,8	98,2
emal sənayesi	4 999,3	4 519,7	103,0
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	818,5	704,5	103,8
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	160,5	142,8	105,5
Tikinti	3 879,9	3 314,1	113,3
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	7 640,5	6 466,4	103,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	5 839,7	4 557,1	127,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1 489,8	754,9	174,0
İnformasiya və rabitə	1 304,6	1 129,6	115,5
Digər sahələr	13 939,0	11 511,4	104,7
Məhsula və idxala xalis vergilər	7 675,9	5 760,8	108,1

*) 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

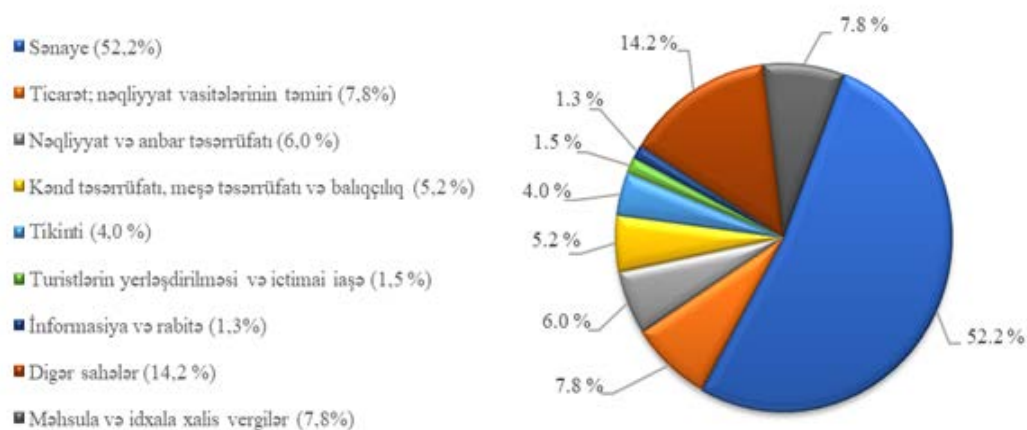
Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

	Yanvar-sentyabr		2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2022	2021*)	
Ümumi Daxili Məhsul	98 077,8	63 889,0	105,6
o cümlədən:			
neft-qaz sektoru	47 792,0	23 162,0	97,5
qeyri neft-qaz sektoru	50 285,8	40 727,0	110,1

*) 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu

Sənaye

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 0,6 faiz azalaraq 64,1 milyard manat təşkil etmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 1,9 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 7,2 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 75,8 faizi mədənçıxarma, 20,4 faizi emal, 3,2 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,6 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 88,5 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 94,5 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 5,5 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

**Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2021-ci il		
Yanvar	103,1	96,6
Fevral	90,5	96,0
Mart	103,4	96,4
Aprel	92,5	96,2
May	111,8	97,8
İyun	99,2	99,7
İyul	99,4	101,1
Avqust	96,8	102,6
Sentyabr	92,4	104,5
Oktyabr	97,2	105,2
Noyabr	109,6	105,5
Dekabr	110,6	105,2
2022-ci il		
Yanvar	100,2	105,4
Fevral	89,7	104,6
Mart	96,1	103,9
Aprel	89,0	102,7

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
May	113,7	103,3
İyun	92,5	102,1
İyul	107,4	101,5
Avqust	95,2	99,9
Sentyabr	95,4	99,4

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı 43,2 faiz, istehsal vasitələrinin istehsalı 15,6 faiz, qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı 8,3 faiz artmış, enerji məhsullarının istehsalı isə 1,2 faiz, aralıq istehlak məhsullarının istehsalı isə 3,1 faiz azalmışdır.

Cədvəl 5

	2022-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye – cəmi	95,4	99,4
Aralıq istehlak məhsullarının istehsalı	89,4	96,9
Uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı	108,0	143,2
Qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı	95,4	108,3
İstehsal vasitələrinin istehsalı	121,6	115,6
Enerji məhsullarının istehsalı	95,5	98,8

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 oktyabr 2022-ci il vəziyyətinə 1004,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 47,4 faizi Bakı, 21,2 faizi Sumqayıt, 7,0 faizi Gəncə şəhərlərinin, 3,6 faizi Şirvan, 0,2 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye

müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 75,4 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 48,6 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən 1,6 faiz azalmışdır.

Sahənin əsas məhsulu olan əmtəəlik xam neft hasilatı 24,4 milyon ton, əmtəəlik təbii qaz hasilatı isə 25,7 milyard kub metr təşkil etmişdir. Əmtəəlik neft hasilatı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,4 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 9,8 faiz artmışdır.

Cədvəl 6

Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	24493,4	94,7	271,1
ondan əmtəəlik	24424,5	94,6	271,1
Təbii qaz, milyon kub metr	34402,6	108,5	-
ondan əmtəəlik	25681,2	109,8	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis filizləri və konsentratları, ton	1882,0	98,3	379,5
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	7287,1	119,1	648,4
o cümlədən :			
qızıl	2248,6	86,2	327,9
gümüş	5038,5	143,5	320,5

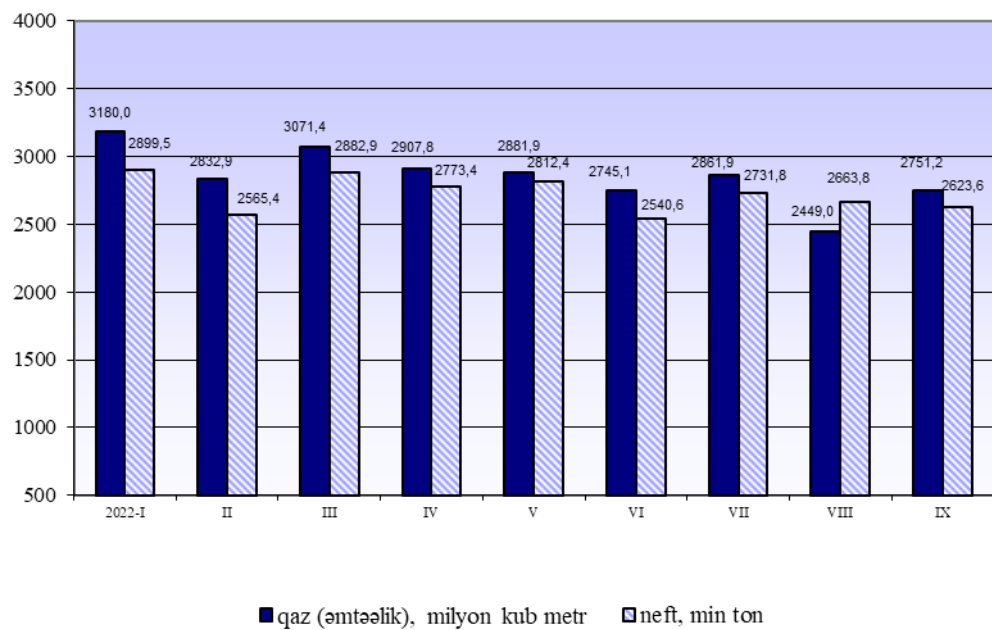
REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Mədəncixarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	426,9	63,4	23,8
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	262,3	87,3	-
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	1608,3	63,1	14,6
Duz, min ton	55,0	103,0	0,1
Bentonit, min ton	100,5	57,4	162,1
ondan əmtəlik	96,4	56,2	162,1
Gips və anhidrit, min ton	232,2	84,4	45,3

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal sənayesində 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 13111,9 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

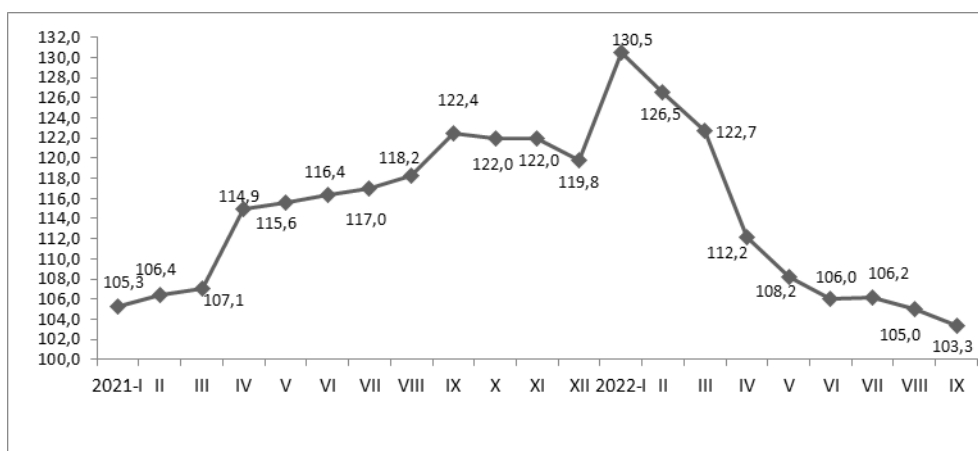
Cədvəl 7

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
<u>2021-ci il</u>		
Yanvar	105,3	118,0
Yanvar-fevral	106,4	118,3
Yanvar-mart	107,1	116,9
Yanvar-aprel	114,9	122,8
Yanvar-may	115,6	121,8
Yanvar-iyun	116,4	121,7
Yanvar-iyul	117,0	121,2
Yanvar-avqust	118,2	122,9
Yanvar-sentyabr	122,4	124,7
Yanvar-oktyabr	122,0	124,8
Yanvar-noyabr	122,0	125,5
Yanvar-dekabr	119,8	122,9
<u>2022-ci il</u>		
Yanvar	130,5	131,5
Yanvar-fevral	126,5	127,0
Yanvar-mart	122,7	125,6
Yanvar-aprel	112,2	120,8
Yanvar-may	108,2	119,9
Yanvar-iyun	106,0	115,4
Yanvar-iyul	106,2	114,1
Yanvar-avqust	105,0	111,7
Yanvar-sentyabr	103,3	108,9

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 8

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Emal sənayesi –cəmi	13111,9	103,3
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	3800,1	109,3
içki istehsalı	430,9	94,8
tütün məmulatlarının istehsalı	550,5	100,1
toxuculuq sənayesi	219,0	68,9
geyim istehsalı	119,2	144,7
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	17,1	163,1
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	56,2	110,3
kağız və karton istehsalı	109,2	116,4
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	56,1	121,7
neft məhsullarının istehsalı	2885,9	90,9
kimya sənayesi	1385,5	105,5
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	10,6	138,1

REAL SEKTOR

...ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	338,9	106,5
tikinti materiallarının istehsalı	808,9	117,0
metallurgiya sənayesi	787,1	107,5
hazır metal məmulatlarının istehsalı	342,5	134,3
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	24,2	123,0
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	137,0	143,0
maşın və avadanlıqların istehsalı	283,6	149,4
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	86,8	193,7
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	7,5	3,2 d.
mebellərin istehsalı	156,4	142,8
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	69,8	164,2
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	428,9	75,9

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə qida məhsullarının istehsalında 9,3 faiz, bütün məmulatlarının istehsalında 0,1 faiz artım, içki istehsalında isə 5,2 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

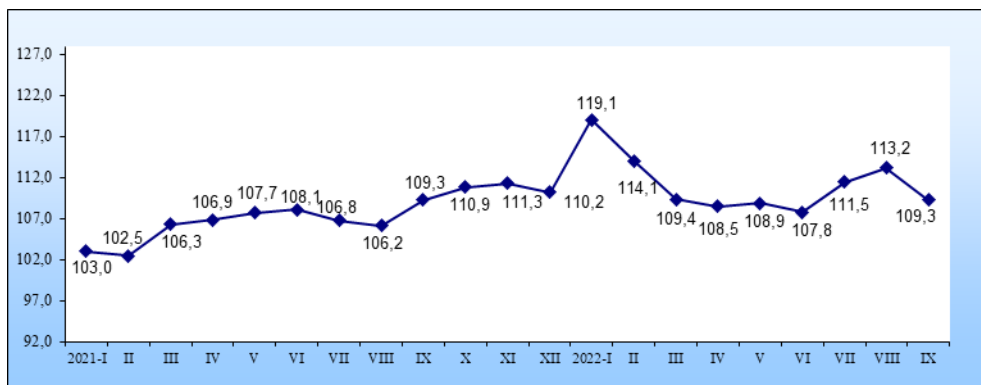
Bu sahələrin əsas məhsullarından marqarin istehsalı 22,2 faiz, qənd və şəkər tozunun istehsalı 9,7 faiz artmış, duru bitki yağlarının istehsalı isə 3,8 faiz azalmışdır.

**Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının
istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulat- larının istehsalı
2021-ci il			
Yanvar	103,0	104,8	2,9 d.
Yanvar-fevral	102,5	81,4	2,1 d.
Yanvar-mart	106,3	86,9	183,1
Yanvar-aprel	106,9	90,1	198,7
Yanvar-may	107,7	91,4	186,3
Yanvar-iyun	108,1	95,0	180,8
Yanvar-iyul	106,8	101,8	162,5
Yanvar-avqust	106,2	102,9	155,1
Yanvar-sentyabr	109,3	103,4	156,9
Yanvar-oktyabr	110,9	101,6	156,1
Yanvar-noyabr	111,3	103,7	153,4
Yanvar-dekabr	110,2	102,3	154,0
2022-ci il			
Yanvar	119,1	87,2	69,5
Yanvar-fevral	114,1	84,4	89,7
Yanvar-mart	109,4	80,0	104,5
Yanvar-aprel	108,5	85,7	88,2
Yanvar-may	108,9	89,6	92,8
Yanvar-iyun	107,8	92,2	92,5
Yanvar-iyul	111,5	93,1	97,6
Yanvar-avqust	113,2	93,9	102,4
Yanvar-sentyabr	109,3	94,8	100,1

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 10

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Kolbasa məmulatları, ton	18382,2	102,3	32,7
Qaymaq və xama, ton	5986,1	89,1	-
Pendir və kəsmik, ton	38925,7	97,3	34,0
Kərə yağı, ton	18818,8	98,3	230,5
Cem və marmeladlar, ton	67248,3	99,1	3670,2
Duru bitki yağları, ton	36858,4	96,2	6501,8
Margarin, ton	43105,0	122,2	6692,9
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, min ton	53,4	103,3	1,6
Qənd və şəkər tozu, min ton	275,1	109,7	19,9
İçki məhsulları			
Araq, min dkl	843,9	80,4	224,2
Viski, konyak, min dkl	49,5	2,7 d.	20,7
Üzüm şərabı, min dkl	606,4	158,0	917,4
Pivə, min dkl	3775,7	93,6	254,9

...ardı

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	29855,1	109,6	359,1
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	3726,1	188,9	1330,4
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	9922,0	95,4	748,9

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 355,3 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 63,1 faiz, geyim istehsalında 44,7 faiz artım, toxuculuq sənayesində isə 31,1 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 11

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2021-ci il			
Yanvar	110,9	89,7	3,9 d.
Yanvar-fevral	126,5	96,0	7,2 d.
Yanvar-mart	127,8	110,8	4,8 d.
Yanvar-aprel	133,3	119,0	4,4 d.
Yanvar-may	143,0	120,5	2,9 d.
Yanvar-iyun	148,1	110,7	2,2 d.
Yanvar-iyul	156,4	101,2	161,2
Yanvar-avqust	152,5	90,2	156,1
Yanvar-sentyabr	146,8	86,8	142,0
Yanvar-oktyabr	142,0	85,5	135,6
Yanvar-noyabr	130,5	83,6	131,4
Yanvar-dekabr	126,8	78,3	129,8

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2022-ci il			
Yanvar	86,1	93,6	2,1 d
Yanvar-fevral	88,8	112,3	144,5
Yanvar-mart	89,9	150,2	78,4
Yanvar-aprel	88,8	155,4	75,8
Yanvar-may	79,5	150,6	95,3
Yanvar-iyun	77,2	159,0	112,9
Yanvar-iyul	75,4	152,0	129,4
Yanvar-avqust	72,0	147,3	159,9
Yanvar-sentyabr	68,9	144,7	163,1

Cədvəl 12

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	43366,4	88,9	5010,7
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	13737,6	50,1	1420,2
Pambıq iplik, ton	11398,5	65,2	1864,7
ondan əmtəlik	11228,5	67,0	1864,7
Pambıq yataq ağları, min ədəd	26,2	8,6	2,3
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	3112,0	27,6	4613,2
Geyim istehsalı			
Üst geyim, min ədəd	647,6	129,4	8,6
Alt geyim, min ədəd	572,8	119,3	4,9
Sair geyim və aksesuarların istehsalı, min ədəd	5402,3	121,5	1950,9
Corab məmulatları, min cüt	2928,0	125,3	21,5

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kişi və ya oğlanlar üçün pambıqdan və ya kimyəvi liflərdən hazırlanan istehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	563,7	2,6 d.	1,8
Qadın və ya qızlar üçün kostyum və komplektlər, ədəd	6185	123,3	-
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv,m	36,2	76,4	140,0
Aşılانmış xəz dərilər, min kv.m	-	-	0,5
Ayaqqabı, min cüt	981,1	123,3	45,9

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 2885,9 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə 9,1 faiz azalmışdır. Yanacaq mazutunun istehsalı 2,1 dəfə, neft bitumu istehsalı 3,7 faiz artmış, avtomobil benzininin istehsalı 0,9 faiz, dizel yanacağının istehsalı 23,3 faiz, neft koksunun istehsalı 30,3 faiz, neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin istehsalı 32,7 faiz, sürtkü yağlarının istehsalı isə 36,5 faiz azalmışdır.

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	906,7	99,1	40,6
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	209,4	67,3	0,7
Ağ neft, min ton	409,5	108,5	16,7
Dizel yanacağı, min ton	1445,2	76,7	76,3
Yanacaq mazutu, min ton	68,4	2,1 d.	12,0
Sürtkü yağları, min ton	28,4	63,5	3,1
Neft bitumu, min ton	285,7	103,7	17,4
Neft koksu, min ton	138,2	69,7	41,3

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 1735,0 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məhsul buraxılışı əczaçılıq məhsullarının istehsalında 38,1 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında 6,5 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalında isə 5,5 faiz artmışdır.

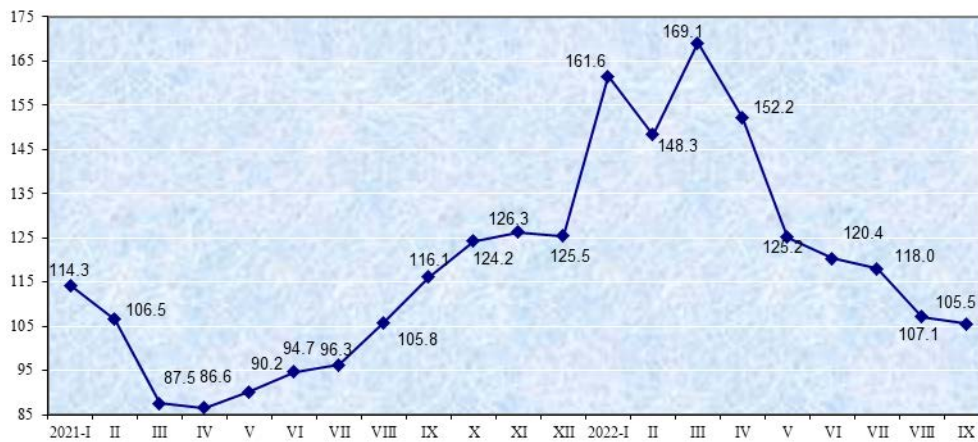
Rezin və plastik kütlə məmulatlarından bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qolların istehsalı 62,7 faiz, kimya sənayesi məhsullarından metanol (metil spirti) istehsalı 61,7 faiz, lak-boya məmulatlarının istehsalı 13,3 faiz artmış, məsaməli polistirol lövhələr və zolaqların istehsalı isə 32,4 faiz azalmışdır.

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
<u>2021-ci il</u>			
Yanvar	114,3	10,4 d.	197,0
Yanvar-fevral	106,5	9,6 d.	145,3
Yanvar-mart	87,5	7,3 d.	115,2
Yanvar-aprel	86,6	6,0 d.	124,0
Yanvar-may	90,2	4,4 d.	124,6
Yanvar-iyun	94,7	3,1 d.	129,7
Yanvar-iyul	96,3	188,3	120,1
Yanvar-avqust	105,8	162,1	117,5
Yanvar-sentyabr	116,1	188,8	122,1
Yanvar-oktyabr	124,2	190,2	119,0
Yanvar-noyabr	126,3	193,2	120,3
Yanvar-dekabr	125,5	158,3	117,4
<u>2022-ci il</u>			
Yanvar	161,6	163,2	118,6
Yanvar-fevral	148,3	142,6	123,2
Yanvar-mart	169,1	167,4	129,3
Yanvar-aprel	152,2	2,0 d.	120,0
Yanvar-may	125,2	2,1 d.	119,9
Yanvar-iyun	120,4	2,1 d.	110,1
Yanvar-iyul	118,0	2,0 d.	109,5
Yanvar-avqust	107,1	176,7	108,5
Yanvar-sentyabr	105,5	138,1	106,5

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 15

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

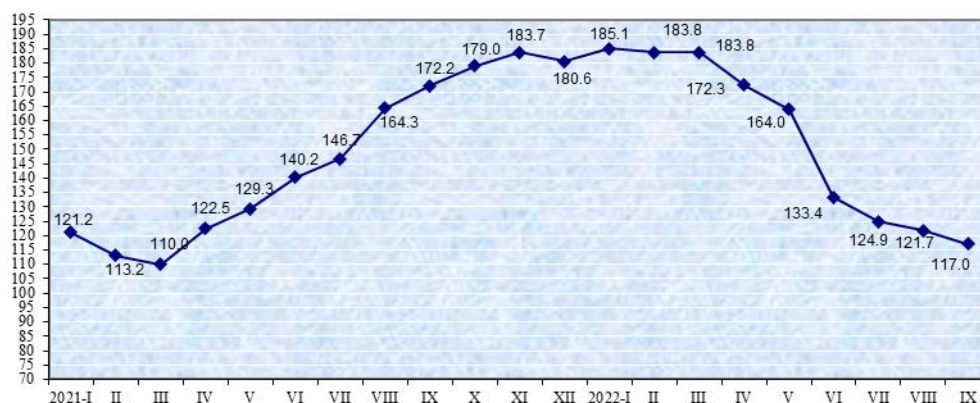
Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Azot, min kub m	17436,4	103,3	64,3
ondan əmtəəlik	1105,6	171,4	64,3
Yod, ton	143,5	114,3	18,2
Oksigen, min kub m	3931,6	52,7	8,6
ondan əmtəəlik	3662,5	49,3	8,6
Propilen, min ton	92,6	87,9	0,5
ondan əmtəəlik	88,5	89,7	0,5
Polietilen, min ton	94,9	78,0	6,2
Etilen, min ton	97,5	78,8	1,1
Metanol (metil spirti), min ton	402,3	161,7	36,4
Lak-boya məmulatları, ton	23591,4	113,3	168,0

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sair üzvi kompozisiya həllədiciləri və durulaşdırıcıları, ton	41652,1	130,0	10,9
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	10576,2	162,7	1837,8
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	5832,1	135,2	480,2
Məsaməli polistirol lövhələr və zolaqlar, ton	1457,9	67,6	70,8
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	48062,9	130,9	7488,7
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlər, ton	2390,7	50,4	212,4
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	4,8	5,3 d.	16,9
Tərkibində qarışıq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	5050,6	4,7d.	223,3
Tibbi maska, milyon ədəd	17,5	75,4	5,8

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində 2022-ci il yanvar-sentyabr aylarında istehsalın ümumi dəyəri 808,9 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 17,0 faiz artmışdır. Dövr ərzində tikinti gipsinin istehsalı 31,2 faiz, sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpiclərin istehsalı 27,4 faiz, hörmə üçün hazır beton qarışığının istehsalı 24,3 faiz, tikinti əhənginin istehsalı 17,4 faiz, asfaltın istehsalı isə 8,7 faiz artmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 16

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	2653,9	104,3	97,2
Tikinti gipsi, min ton	31,1	131,2	3,8
Tikinti əhəngi, min ton	31,1	117,4	1,5
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, min ton	78,2	127,4	31,4
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	36,5	69,1	4,6
Asfalt, min ton	121,8	108,7	0,2
Tikinti kərpic, min kub metr	451,7	94,7	7,8
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	2450,8	124,3	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	24066,2	78,0	-

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 1129,6 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 34,3 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalında isə 7,5 faiz artım müşahidə olunmuşdur. 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında polad boruların istehsalı 2,2 dəfə, armaturun istehsalı 56,3 faiz, polad tökmə istehsalı 34,3 faiz artmışdır. Hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsi üzrə 28640,9 ton qara metallardan sair konstruksiyalar istehsal edilmişdir.

Cədvəl 17

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2021-ci il		
Yanvar	108,1	75,1
Yanvar-fevral	93,9	79,8
Yanvar-mart	100,6	88,5
Yanvar-aprel	100,0	90,7
Yanvar-may	102,4	95,3
Yanvar-iyun	109,4	103,4
Yanvar-iyul	114,5	110,0
Yanvar-avqust	117,3	110,3
Yanvar-sentyabr	115,6	116,8
Yanvar-oktyabr	116,1	121,3
Yanvar-noyabr	118,9	124,0
Yanvar-dekabr	116,9	117,4
2022-ci il		
Yanvar	140,8	159,0
Yanvar-fevral	141,8	153,6
Yanvar-mart	134,9	115,2
Yanvar-aprel	127,9	134,3
Yanvar-may	134,2	143,3
Yanvar-iyun	126,0	147,0
Yanvar-iyul	117,2	132,4
Yanvar-avqust	109,9	135,9
Yanvar-sentyabr	107,5	134,3

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	296,2	134,3	2,3
Armatür, min ton	342,2	156,3	56,8
Polad borular, min ton	88,5	2,2 d.	2,7
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, ilkin şəkildə, min ton	20,8	103,0	17,4
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	2798,9	150,6	104,2
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan yığma tikinti konstruksiyaları, min manat	22064,6	125,2	478,0
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	28640,9	142,8	2978,1
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	4088,9	98,5	-

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 2022-ci il yanvar-sentyabr aylarında 161,2 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə elektrik avadanlıqlarının istehsalı 43,0 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı isə 23,0 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatların istehsalı 3,1 dəfə artmış, qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatlarının istehsalı isə 30,6 faiz azalmışdır.

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
<u>2021-ci il</u>		
Yanvar	46,6	196,3
Yanvar-fevral	3,0 d.	106,2
Yanvar-mart	2,5 d.	114,1
Yanvar-aprel	2,8 d.	165,2
Yanvar-may	2,5 d.	181,5
Yanvar-iyun	2,5 d.	160,6
Yanvar-iyul	2,6 d.	146,7
Yanvar-avqust	144,9	153,4
Yanvar-sentyabr	113,6	153,9
Yanvar-oktyabr	105,5	108,7
Yanvar-noyabr	111,9	80,9
Yanvar-dekabr	108,3	88,8
<u>2022-ci il</u>		
Yanvar	150,9	193,3
Yanvar-fevral	139,6	178,2
Yanvar-mart	104,1	2,1 d.
Yanvar-aprel	87,7	160,8
Yanvar-may	95,7	156,7
Yanvar-iyun	130,8	153,2
Yanvar-iyul	134,5	163,9
Yanvar-avqust	125,9	150,1
Yanvar-sentyabr	123,0	143,0

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Mayelərin məsrəfi və ya səviyyəsinin ölçülməsi, yoxlanması üçün cihazlar, ədəd	123685	77,1	-
Avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatlar, ədəd	24763	3,1 d.	-
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	21500	69,4	351
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	5876,5	94,5	1137,5
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	576,1	86,9	-
Məişət soyuducuları, ədəd	83	17,2	39

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 377,9 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 3,2 dəfə, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 93,7 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı isə 49,4 faiz artmışdır. 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 1510 ədəd və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 42 ədəd az minik avtomobili istehsal olunmuşdur. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə traktorların istehsalı 4,1 faiz azalmışdır.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
<u>2021-ci il</u>			
Yanvar	123,5	98,1	33,3
Yanvar-fevral	2,0 d.	25,7	4,3
Yanvar-mart	2,4 d.	36,7	2,3
Yanvar-aprel	2,7 d.	43,9	0,9
Yanvar-may	198,5	52,3	29,1
Yanvar-iyun	148,3	52,9	30,9
Yanvar-iyul	104,8	52,2	28,7
Yanvar-avqust	101,8	61,5	30,2
Yanvar-sentyabr	100,0	88,2	10,0
Yanvar-oktyabr	90,9	96,5	10,0
Yanvar-noyabr	88,9	101,6	9,8
Yanvar-dekabr	90,9	121,3	7,4
<u>2022-ci il</u>			
Yanvar	169,8	3,0 d.	2,4 d.
Yanvar-fevral	143,3	2,3 d.	5,1 d.
Yanvar-mart	123,0	2,3 d.	6,6 d.
Yanvar-aprel	130,8	2,5 d.	4,4 d.
Yanvar-may	151,9	2,9 d.	4,5 d.
Yanvar-iyun	148,7	2,8 d.	2,6 d.
Yanvar-iyul	139,0	2,6 d.	3,0 d.
Yanvar-avqust	138,5	2,3 d.	3,3 d.
Yanvar-sentyabr	149,4	193,7	3,2 d.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobillərin istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas
məhsullar**

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	61,1	100,2	-
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	3526	95,6	177
Mancanaq dəzgahları, ədəd	416	83,7	81
Traktorlar, ədəd	489	95,9	22
Minik avtomobilləri, ədəd	1510	97,3	164

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda 2022-ci il yanvar-sentyabr aylarında 2077,2 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,8 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 362,5 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	2077,2	103,8
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	362,5	105,5

Cədvəl 24

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı		
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	20251,0*	104,8
ondan əmtəəlik	19578,3	104,5
su elektrik stansiyalarının istehsalı	1375,9	138
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	18120,2	102,8
küləklə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	32,7	49,8
günəş enerjisi ilə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	49,5	115,4
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı		
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	404,2	97,6

*) əsas fəaliyyəti elektrik enerjisinin istehsalı olmayan müəssisələr nəzərə alınmadan

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 10154,4 milyon manat və ya 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,6 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 13,5 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 18,1 faiz artmışdır. Ümumi sərmayənin 5993,9 milyon manatı və ya 59,0 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 3500,4 milyon manatı (34,5 faizi) xidmət sahələrinin, 660,1 milyon manatı (6,5 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 46,7 faizi dövlət, 53,3 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Sərmayə qoyuluşunun 72,5 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 75,5 faizini təşkil etmişdir.

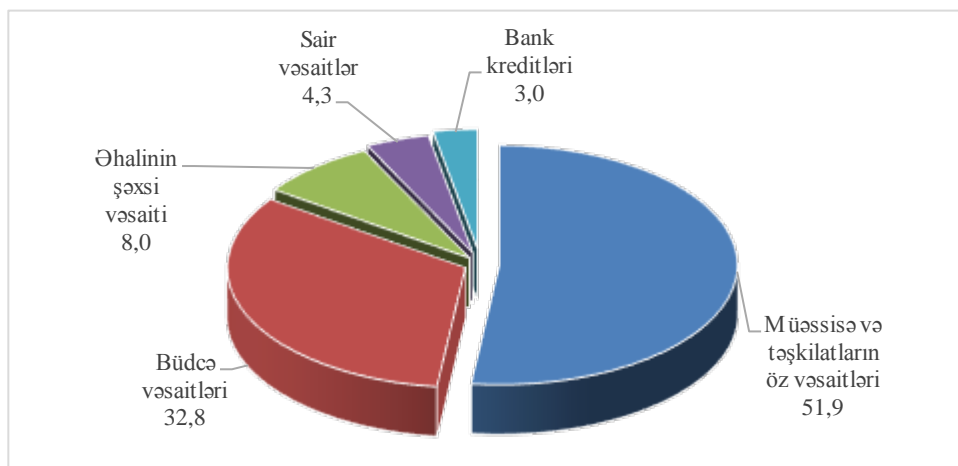
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitdə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 5271,4 milyon manat, büdcə vəsaitləri 3325,0 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 815,3 milyon manat, sair vəsaitlər 433,6 milyon manat, bank kreditləri 309,1 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	10154,4	104,6	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri	5271,4	96,3	51,9
Bank kreditləri	309,1	51,3	3,0
Büdcə vəsaitləri	3325,0	151,4	32,8
Büdcədən kənar dövlət fondlarının vəsaitləri	-	-	-
Əhalinin şəxsi vəsaiti	815,3	114,6	8,0
Sair vəsaitlər	433,6	59,4	4,3

Qrafik 7

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 44,3 faizi sənaye, 26,1 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 18,7 faizi tikinti, 2,5 faizi kənd təsərrüfatı,

meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,3 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 1,7 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi təhsil, 0,9 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 0,7 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, hər birində 0,5 faiz olmaqla turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 0,4 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 0,2 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 0,1 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 26

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri**

İqtisadiyyatın sahələri	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	10154,4	104,6	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	252,3	100,0	2,5
Sənaye	4501,0	87,5	44,3
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	3312,5	93,0	32,6
Emal sənayesi	774,9	58,8	7,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	331,6	161,1	3,3
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	82,0	138,2	0,8
Tikinti	1900,7	103,9	18,7
ondan mənzil tikintisi	660,1	87,9	6,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	89,2	78,3	0,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2653,8	163,1	26,1
o cümlədən:			
nəqliyyat	2650,7	162,9	26,1
poçt və kuryer fəaliyyəti	3,1	9,7 d.	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	52,7	60,0	0,5

REAL SEKTOR

İqtisadiyyatın sahələri	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...sonu
			Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
İnformasiya və rabitə	170,4	2,4 d.	1,7
ondan rabitə	167,2	2,4 d.	1,6
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	72,2	4,2 d.	0,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1,5	3,0 d.	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	15,2	8,9	0,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	50,6	124,9	0,5
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	228,9	138,1	2,3
Təhsil	116,1	89,8	1,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	39,5	105,1	0,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	7,6	67,9	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	2,7	28,6	0,0

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında neft-qaz sektoruna 3603,3 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 6551,1 milyon manatlıq vəsaitin 897,7 milyon manatı (ümumi sərmayənin 8,8 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

**Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektoru üzrə
əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər**

2022-ci il	Neft-qaz sektoru		Qeyri neft-qaz sektoru	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	372,6	56,6	285,5	43,4
Fevral	365,3	53,6	316,3	46,4
Mart	260,3	23,6	840,7	76,4
Aprəl	322,9	26,1	914,4	73,9
May	488,9	39,5	748,1	60,5
İyun	440,1	31,8	944,5	68,2
İyul	474,2	47,3	527,9	52,7
Avqust	525,5	29,0	1289,8	71,0
Sentyabr	353,5	34,1	683,9	65,9

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında Bakı şəhərində Tədris və Xidmət Kompleksi, “Xanım Fatimeyi Zəhra” məscidinin yeni binası, “Qobu” yarımstansiyası və “Qobu” Elektrik Stansiyası, Prezident Administrasiyasının Vətəndaş Qəbulu Mərkəzi, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun yeni binası, 7 sayılı “ASAN xidmət” mərkəzi, “Bilim Bakı” mərkəzi, Sabunçu rayonunun Kürdəxanı qəsəbəsində 304 nömrəli tam orta məktəb, şəhid ailələri və müharibə əlilləri üçün nəzərdə tutulan yeni yaşayış kompleksi, 110/35/10 kilovoltluq elektrik yarımstansiyası, Rəqəmsal Şəbəkələrin Baş İdarəetmə Mərkəzi, Badam emalı zavodu, Uşaq və Yeniyetmələr üçün Respublika Vərəm Xəstəlikləri Sanatoriyası, 2 sayılı Sumqayıt regional “ASAN xidmət” Mərkəzi, Gəncə şəhərində Gəncə Dövlət Dram Teatrının yeni binası, Gəncə regional “ASAN xidmət” Mərkəzi, Gəncə lokomotiv deposu, Ağsu rayonunda Gənc Sənətkarlar Mərkəzi, Dövlət Rəmləri Muzeyi, Ağcabədi rayonunda Daxili İşlər Nazirliyi Daxili Qoşunlarının hərbi şəhərciyi, Şuşa Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzi, Kəlbəcər rayonunda “Kəlbəcər-1” Kiçik Su Elektrik Stansiyası və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitalla 2488,8 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

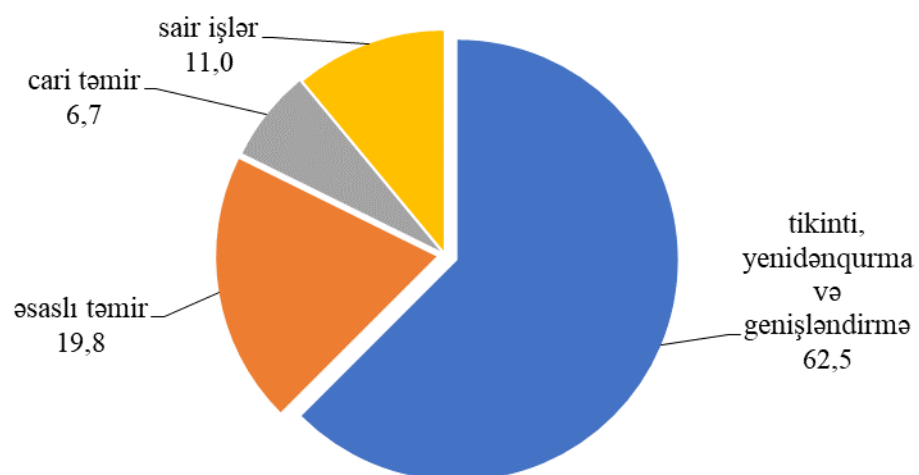
2022-ci il	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	362,0	55,0	296,1	45,0
Fevral	417,5	61,3	264,1	38,7
Mart	897,2	81,5	203,8	18,5
Aprel	1012,9	81,9	224,4	18,1
May	967,2	78,2	269,8	21,8
İyun	1036,5	74,9	348,1	25,1
İyul	734,5	73,3	267,6	26,7
Avqust	1415,5	78,0	399,8	22,0
Sentyabr	822,3	79,3	215,1	20,7

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 2335,7 milyon manatı (93,8 faizi) Birləşmiş Krallıq, ABŞ, İsveçrə, Yaponiya, Türkiyə, Norveç, Rusiya, İran, Hindistan və Fransa sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən (fərdi sahibkarlar nəzərə alınmaqla) yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 62,5 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 19,8 faizini əsaslı təmir, 6,7 faizini cari təmir, 11,0 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 88,9 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

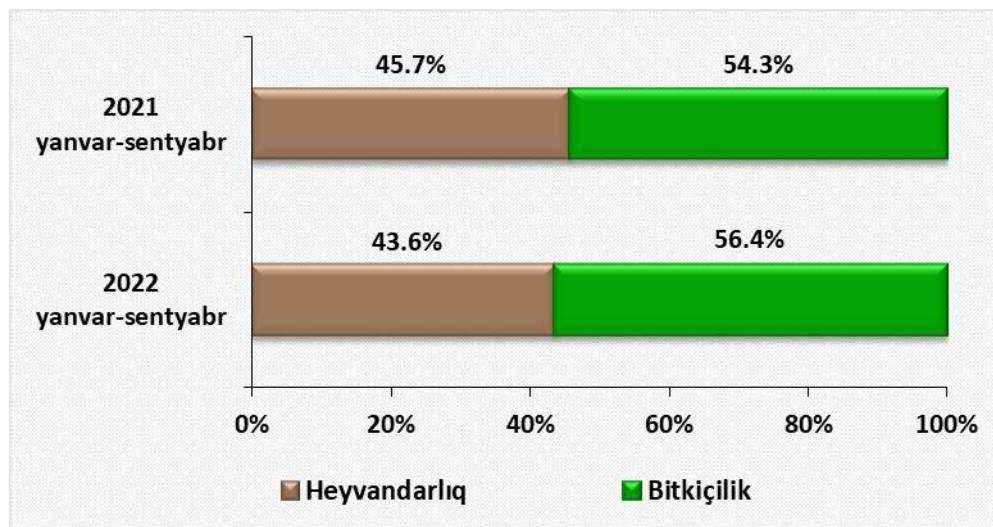

Kənd təsərrüfatı

2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 8919,4 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 3892,8 milyon manatı heyvandarlıq, 5026,6 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 3,0 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 2,9 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə isə 3,0 faiz artmışdır.

Cədvəl 29

Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
2021-ci il			
Yanvar	102,3	102,1	106,8
Yanvar-fevral	102,3	102,1	106,2
Yanvar-mart	102,2	102,2	102,5
Yanvar-aprel	102,3	102,3	102,6
Yanvar-may	102,9	102,3	105,2
Yanvar-iyun	105,6	102,4	108,9
Yanvar-iyul	105,6	102,6	108,5
Yanvar-avqust	105,0	102,6	107,3
Yanvar-sentyabr	105,0	102,6	107,3
Yanvar-oktyabr	104,1	102,7	105,4
Yanvar-noyabr	103,8	102,8	104,8
Yanvar-dekabr	103,4	102,8	104,0
2022-ci il			
Yanvar	102,7	102,6	104,8
Yanvar-fevral	103,1	102,5	114,1
Yanvar-mart	103,4	102,8	114,4
Yanvar-aprel	103,6	102,8	114,8
Yanvar-may	103,3	102,8	105,1
Yanvar-iyun	100,0	102,8	97,3
Yanvar-iyul	103,1	102,7	103,4
Yanvar-avqust	103,2	102,7	103,6
Yanvar-sentyabr	103,0	102,9	103,0

Bitkiçilik. Kənd təsərrüfatı bitkilərinin yığımı davam edir və oktyabr ayının 1-nə kimi dənli və dənli paxlalı bitkilərin (qarğıdalısız) əkin sahələrindən 2874,8 min ton və ya ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 6,4 faiz az məhsul götürülmüşdür. Orta hesabla hər hektardan əldə edilmiş məhsul 30,4 sentner təşkil etmişdir. Bundan əlavə, məhsulu toplanmış 25,6 min hektar qarğıdalı sahəsindən 173,1 min ton məhsul götürülmüşdür.

Yığım başlanandan sahələrdən 1021,9 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,8 faiz çox kartof, 1665,5 min ton (1,6 faiz çox) tərəvəz, 466,5 min ton (1,8 faiz çox) bostan məhsulları, 765,6 min ton (3,4 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 182,3 min ton (0,7 faiz çox) üzüm, 818,2 ton (19,3 faiz az) yaşıl çay yarpağı, 57,7 min ton (50,7 faiz az) şəkər çuğunduru, 38,8 min ton (14,1 faiz az) pambıq, 26,6 min ton (8,9 faiz çox) günəbaxan və 2,9 min ton (39,0 faiz az) tütün yığılmışdır.

Cədvəl 30

**Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə
bitkiçilik məhsullarının yığımı**

	2022-ci il yanvar-sentyabr				2021-ci il yanvar-sentyabr		
	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış sahə əkin sahəsinə %-lə	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər- cəmi	971,0	98,5	3 047,9	31,4	993,6	3 246,8	32,7
ondan:							
buğda	543,4	99,3	1 736,1	31,9	572,3	1 885,4	32,9
qarğıdalı dən üçün	25,6	83,9	173,1	67,6	28,3	176,4	62,4
Pambıq	34,5	33,1	38,8	11,2	31,3	45,1	14,4
Günəbaxan dən üçün	11,0	92,9	26,6	24,2	11,1	24,4	22,0
Şəkər çuğunduru	1,2	23,7	57,7	487	2,9	117,0	403
Tütün	2,4^x	-	2,9	-	3,1^x	4,8	-
Kartof	54,1	98,7	1 021,9	189	54,8	984,8	180
Tərəvəz	64,5	98,6	1 665,5	258	66,9	1 639,2	245
Bostan bitkiləri	20,1	100,0	466,5	232	20,2	458,2	227

...ardı

	2022-ci il yanvar-sentyabr				2021-ci il yanvar-sentyabr		
	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış sahə əkin sahəsinə %-lə	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha
Meyvə və giləmeyvə	221,2 ^{x)}	-	765,6	-	217,7 ^{x)}	740,1	-
Üzüm	15,8 ^{x)}	-	182,3	-	15,9 ^{x)}	181,0	-
Yaşıl çay yarpağı, ton	1,0 ^{x)}	-	818,2	-	1,1 ^{x)}	1 013,3	-

x) əkin sahəsi

Heyvandarlıq. 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-sentyabr aylarında quş əti də daxil olmaqla diri çəkiddə ət istehsalı 2,9 faiz artaraq 411,2 min ton, süd istehsalı 1,7 faiz artaraq 1655,5 min ton, yumurta istehsalı 5,3 faiz artaraq 1486,5 milyon ədəd, yun istehsalı 2,2 faiz azalaraq 15,6 min ton, barama istehsalı 30,5 faiz azalaraq 341,4 ton olmuşdur.

Cədvəl 31

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

	Ət (diri çəkiddə)	Süd	Yumurta, milyon ədəd	Yun
2021-ci il				
Yanvar	43,1	157,0	152,9	-
Yanvar-fevral	85,4	314,2	301,7	-
Yanvar-mart	130,4	484,0	463,7	-
Yanvar-aprel	176,3	672,3	624,7	2,3
Yanvar-may	213,7	874,7	800,8	12,2
Yanvar-iyun	268,5	1 075,3	951,3	14,6
Yanvar-iyul	307,9	1 263,0	1 120,7	15,0
Yanvar-avqust	353,9	1 433,8	1 269,4	15,5
Yanvar-sentyabr	399,6	1 627,3	1 412,2	15,9
Yanvar-oktyabr	457,5	1 809,3	1 554,2	16,0
Yanvar-noyabr	507,3	1 999,3	1 687,3	16,0
Yanvar-dekabr	610,0	2 223,4	1 838,8	16,1

REAL SEKTOR

...ardı

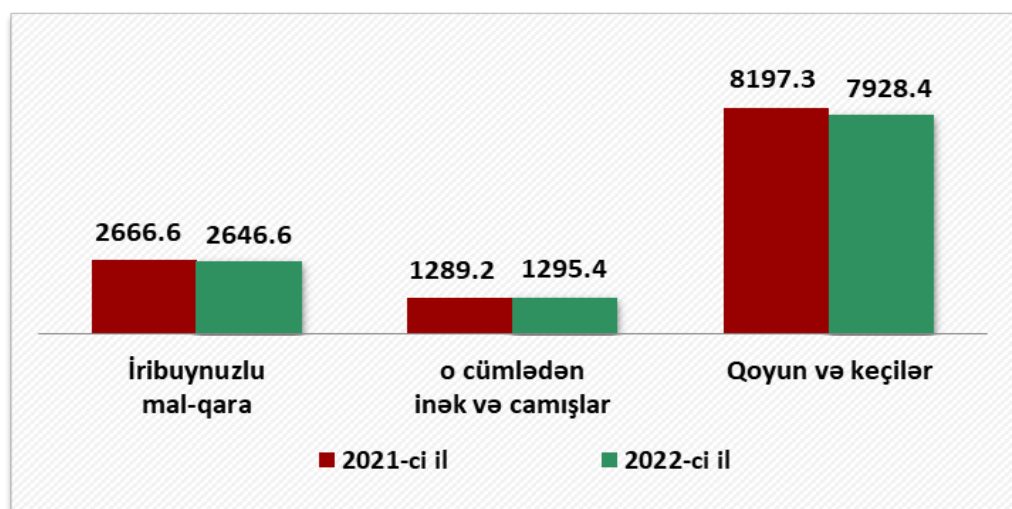
	Ət (diri çəkiddə)	Süd	Yumurta, milyon ədəd	Yun
2022-ci il				
Yanvar	44,4	159,2	157,0	-
Yanvar-fevral	87,9	318,8	306,3	-
Yanvar-mart	134,3	493,3	476,6	-
Yanvar-aprel	181,6	685,0	643,1	2,2
Yanvar-may	220,1	890,9	824,8	12,0
Yanvar-iyun	276,8	1 093,1	988,8	14,4
Yanvar-iyul	317,1	1 284,4	1 165,1	14,8
Yanvar-avqust	364,2	1 457,6	1 323,3	15,2
Yanvar-sentyabr	411,2	1 655,5	1 486,5	15,6

2022-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 7928,4 min baş qoyun və keçi, 2646,6 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1295,4 min baş inək və camış mövcud olmuşdur.

Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında quşçuluq müəssisələrində diri çəkiddə 59,2 min ton (keçən ilin yanvar-sentyabr aylarında 52,7 min ton) quş əti və 599,4 milyon ədəd (keçən ilin yanvar-sentyabr aylarında 485,2 milyon ədəd) yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə cari ilin 01 oktyabr vəziyyətinə bu müəssisələr üzrə quşların sayı 9813,0 min baş olmuş, hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 168 ədəd yumurta alınmışdır.

Qrafik 10

**Mal-qaranın sayı,
oktyabrın 1-i vəziyyətinə, min baş**

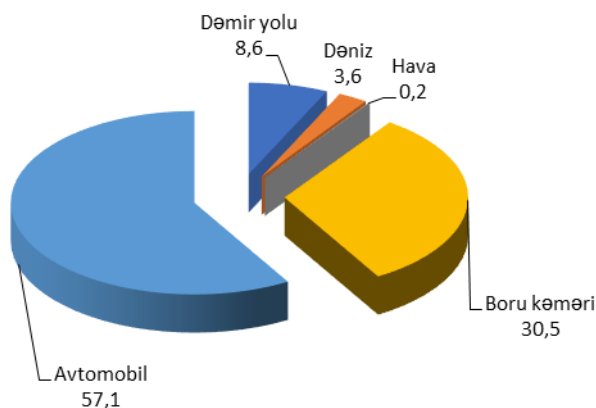
Nəqliyyat

2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yük və sərnişin daşımaları əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 12,3 faiz və 38,9 faiz artmışdır.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 157,6 milyon ton yük daşınmışdır. Yüklərin 3,6 faizi dəniz, 8,6 faizi dəmir yolu, 0,2 faizi hava, 57,1 faizi avtomobil nəqliyyatı, 30,5 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 11

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 12,3 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 77,9 faiz təşkil etmişdir.

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında nəqliyyatçılar 1165,2 milyon sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 87,0 faizi avtomobil nəqliyyatı, 12,6 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 13,6 milyon ton yük, 3377,5 min sərnişin daşınmış, 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 23,7 faiz, sərnişin daşınmasında isə 91,5 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 329 vaqon yüklənmiş, 384 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 15,9 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 3,2 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,5 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında daşınmış yüklərin həcmi 5663,0 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 39,0 faiz artmışdır. Yüklərin 40,8 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

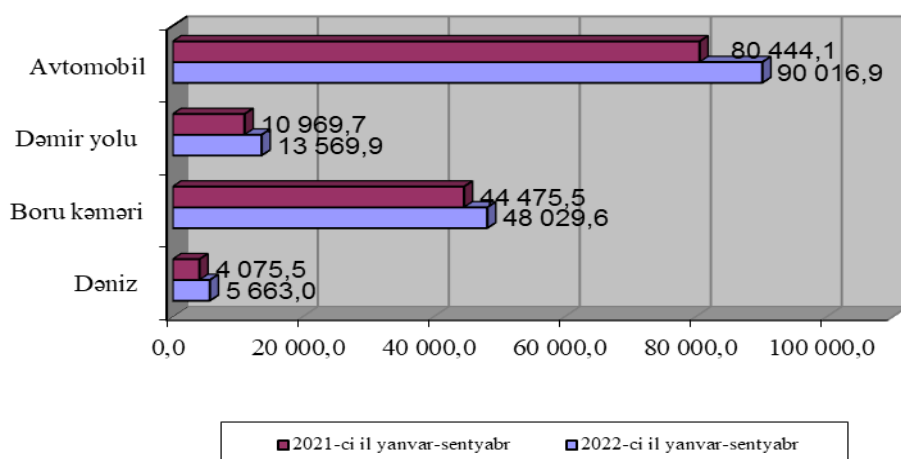
Dəniz limanları tərəfindən 8684,1 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 8048,4 min tonunu və ya 92,7 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2022-ci il oktyabr ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 321,0 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 26,4 faiz artaraq 15,8 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 12

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 90,0 milyon ton yük, 1013,4 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 11,9 faiz və 27,1 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 94,0 faizi avtobus, 6,0 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 22,3 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 26,2 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 3,8 dəfə artaraq 146,7 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 1656,6 min və ya 2,1 dəfə çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,6 faizi dövlət, 0,4 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 8,6 faiz azalaraq 325,0 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 27505,2 min ton və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,1 faiz çox neft nəql edilmişdir. Nəqletmənin 78,9 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində bu kəmər vasitəsilə 21688,4 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 3580,3 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 28506,1 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 12,1 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 53,3 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 15203,3 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 33290,5 min ton, yük dövriyyəsi isə 8332,8 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 17895,6 min tonu və ya 53,7 faizi avtomobil nəqliyyatı, 10975,6 min tonu və ya 33,0 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 4419,3 min tonu və ya 13,3 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 27,4 faizini və ya 9129,8 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

Bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə göstərilmiş xidmətlərin dəyəri real ifadədə 15,5 faiz artaraq 1964,3 milyon manat təşkil etmiş, xidmətlərin 75,0 faizi əhaliyə göstərilmişdir.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 39,0 faizi və ya 765,8 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 43,0 milyard manat olmaqla 2021-ci ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 4,3 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə 4,3 faiz artaraq 41,5 milyard manata bərabər olmuş, onun 46,7 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 32

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları, milyon manat	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	43 036,7	104,3
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	1 568,0	103,7
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	41 468,7	104,3
ondan: fərdi sahibkarlar üzrə	19 355,3	103,3

Hesabat dövründə bir istehlakçı orta hesabla ayda 475,3 manat və ya 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 71,6 manat çox vəsait xərcləmişdir.

Əmtəə bazarı

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 35553,1 milyon manatlıq, o cümlədən 20014,1 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 15539,0 milyon manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır. 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 2,9 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 2,3 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 3,6 faiz artmışdır.

Cədvəl 33

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturunu

	2022-ci ilin yanvar- sentyabr ayları, milyon manat	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2022-ci ilin yanvar- sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	35 553,1	100,0	102,9
o cümlədən: ərzaq məhsulları	18 363,4	51,7	102,5
içkilər və tütün məmulatları	1 650,7	4,6	100,5
qeyri-ərzaq malları	15 539,0	43,7	103,6

Hesabat dövründə əhalinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövriyyəsi 392,7 manat və ya 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 55,9 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ayda 221,1 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 171,6 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2021-ci il			
Yanvar	98,6	101,8	95,2
Yanvar-fevral	98,7	102,0	95,1
Yanvar-mart	98,9	102,1	95,3
Yanvar-aprel	100,1	102,2	97,7
Yanvar-may	100,3	102,2	98,1
Yanvar-iyun	101,7	102,3	101,1
Yanvar-iyul	102,6	102,4	102,8
Yanvar-avqust	102,7	102,4	103,1
Yanvar-sentyabr	102,8	102,4	103,3
Yanvar-oktyabr	102,9	102,3	103,5
Yanvar-noyabr	103,0	102,5	103,6
Yanvar-dekabr	103,2	102,5	103,9
2022-ci il			
Yanvar	102,9	102,5	103,5
Yanvar-fevral	103,0	102,6	103,5
Yanvar-mart	103,1	102,6	103,7
Yanvar-aprel	103,0	102,5	103,7
Yanvar-may	103,1	102,5	103,8
Yanvar-iyun	102,9	102,3	103,6
Yanvar-iyul	102,9	102,3	103,7
Yanvar-avqust	102,8	102,2	103,6
Yanvar-sentyabr	102,9	102,3	103,6

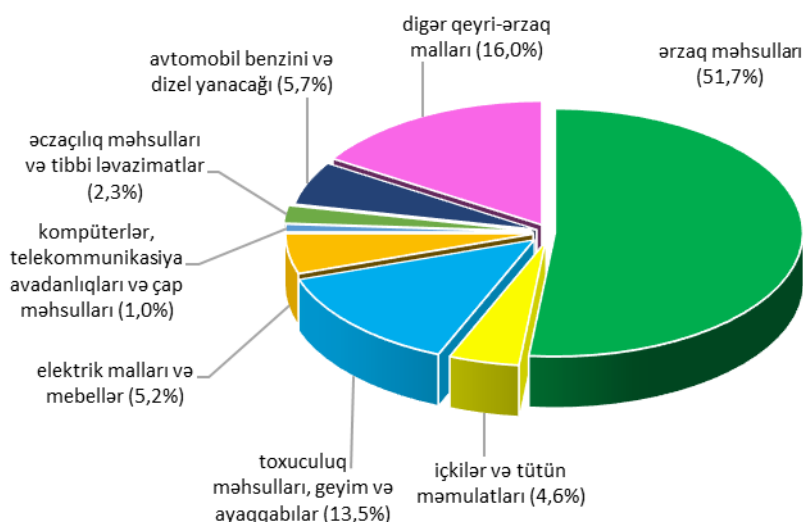
**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin
mal qrupları üzrə strukturu**

	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları, milyon manat	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	35 553,1	102,9
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	20 014,1	102,3
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	4 809,2	100,1
elektrik malları və mebellər	1 826,4	100,9
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	364,2	126,7
əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatlar	826,5	119,7
avtomobil benzini və dizel yanacağı	2 012,7	108,7
digər qeyri-ərzaq malları	5 700,0	102,3

Hesabat dövründə istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 56,3 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 13,5 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,7 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağının, 5,2 faizi elektrik malları və mebellərin, 2,3 faizi əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 1,0 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 16,0 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

Qrafik 13

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin mal qrupları üzrə strukturu

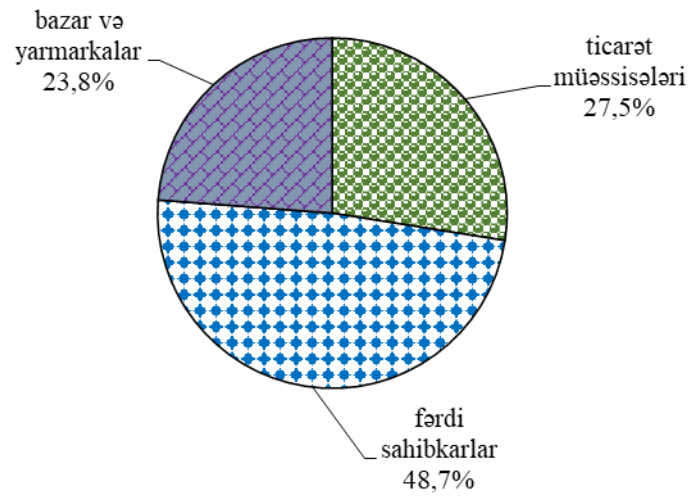
Cədvəl 36

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları, milyon manat	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	35 553,1	102,9
o cümlədən: müəssisələr üzrə	9 794,2	103,5
fərdi sahibkarlar üzrə	17 302,1	101,9
bazar və yarmarkalar üzrə	8 456,8	104,2

Qrafik 14

**2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

İctimai iaşə xidmətləri

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 44,8 faiz artaraq 1067,3 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 37

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, min manat	2022-ci ilin yanvar- sentyabr ayları 2021- ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	1 067 325,6	144,8
o cümlədən: dövlət	7 593,7	107,6
qeyri-dövlət	1 059 731,9	145,2
ondan: fiziki şəxslər	531 588,9	148,3

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 49,8 faizi hüquqi şəxslərin, 50,2 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin payına düşür. Hüquqi şəxslər üzrə dövriyyə 2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə 42,2 faiz artaraq 528,1 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 7,8 faiz artaraq 6416,3 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 4894,7 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 76,3 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 38

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	6 416,3	107,8
o cümlədən: dövlət	1 447,1	104,3
qeyri-dövlət	4 969,2	108,8
ondan: fiziki şəxslər	1 521,6	109,6

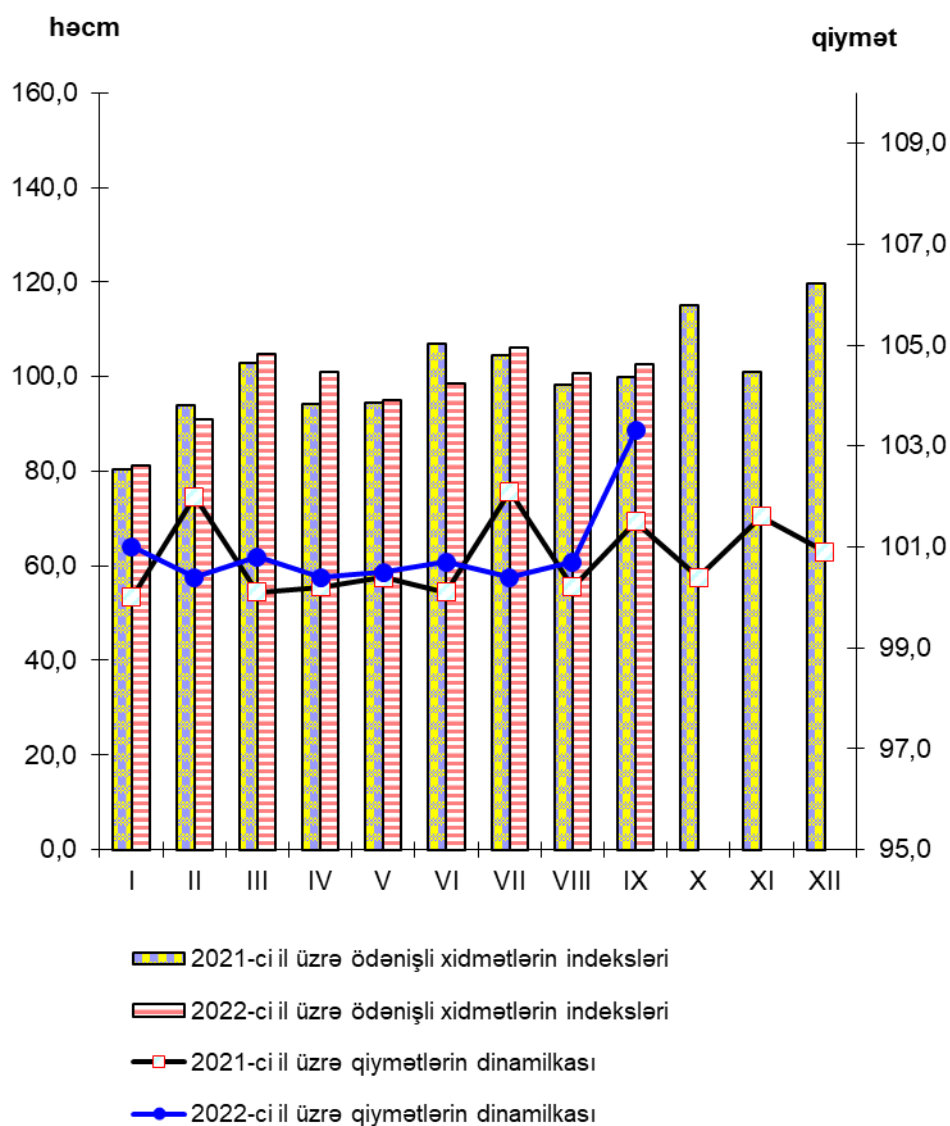
Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 560,9 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 89,1 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2021-ci il			
Yanvar	74,9	75,7	72,6
Yanvar-fevral	83,9	86,2	77,4
Yanvar-mart	88,6	91,0	82,2
Yanvar-aprel	95,9	96,4	94,4
Yanvar-may	99,8	101,0	96,0
Yanvar-iyun	102,3	103,6	98,3
Yanvar-iyul	104,2	105,6	100,0
Yanvar-avqust	104,9	106,1	101,1
Yanvar-sentyabr	104,6	105,8	100,8
Yanvar-oktyabr	104,7	105,9	101,2
Yanvar-noyabr	104,6	105,7	101,1
Yanvar-dekabr	104,8	105,8	101,7
2022-ci il			
Yanvar	106,6	106,8	105,7
Yanvar-fevral	105,0	104,5	106,6
Yanvar-mart	105,2	104,7	106,6
Yanvar-aprel	106,9	106,1	109,4
Yanvar-may	108,1	106,0	114,7
Yanvar-iyun	107,4	105,6	113,4
Yanvar-iyul	107,2	105,7	112,2
Yanvar-avqust	107,3	106,3	110,8
Yanvar-sentyabr	107,8	107,2	109,6

Qrafik 15

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Qiymət indeksləri

Cədvəl 40

	2022-ci ilin sentyabr ayı 2022-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	103,1	115,6	113,4
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	93,5	181,1	212,1
o cümlədən: neft-qaz sənayesi	90,8	199,5	244,8
qeyri neft-qaz sənayesi	100,6	116,1	118,9
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	101,8	117,1	117,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	100,6	102,8	100,4
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	150,4	150,8
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0	100,0
İdxal olunan məhsulların qiymət indeksi	100,1*	122,7**	121,9***
İxrac olunan məhsulların qiymət indeksi	97,5*	176,6**	178,2***

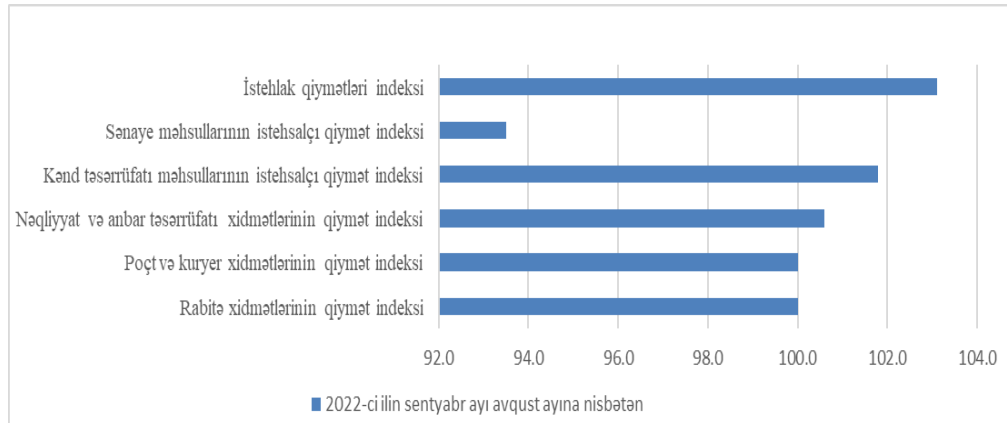
*2022-ci ilin avqust ayı 2022-ci ilin iyul ayına nisbətən

**2022-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən

***2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən

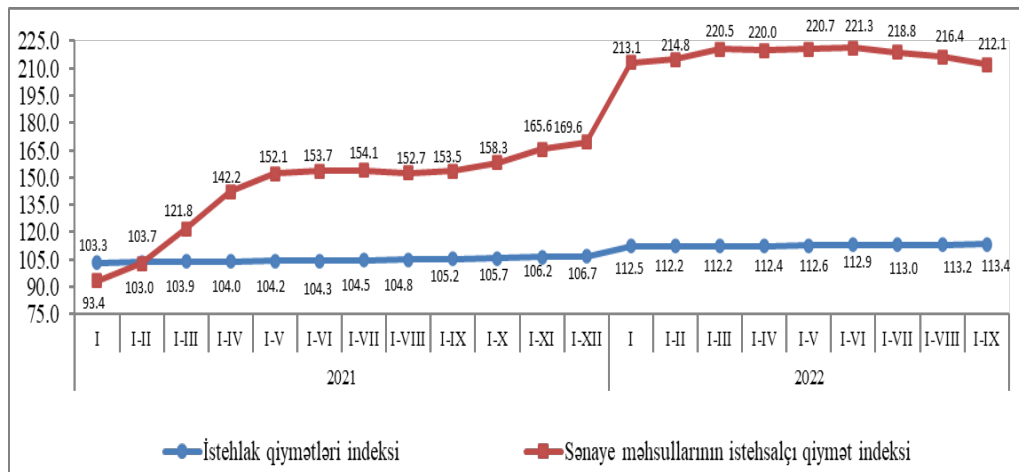
Qrafik 16

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 17

İstehlak qiymətləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak qiymətləri indeksi

2022-ci ilin sentyabr ayında istehlak qiymətləri indeksi avqust ayı ilə müqayisədə 103,1 faiz, 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 113,4 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 41

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2021-ci il						
Yanvar	101,2	103,3	103,3	101,4	104,6	104,6
Fevral	101,6	104,2	103,7	102,1	105,2	104,9
Mart	100,9	104,1	103,9	101,8	104,8	104,8
I rüb	103,3	-	103,9	104,8	-	104,8
Aprel	100,3	104,3	104,0	100,4	104,4	104,7
May	100,0	104,9	104,2	99,4	105,2	104,8
İyun	99,5	104,7	104,3	98,6	105,3	104,9
II rüb	101,3	-	104,7	101,5	-	105,0
İyul	100,9	106,0	104,5	100,3	106,4	105,1
Avqust	100,5	106,7	104,8	100,8	107,8	105,4
Sentyabr	101,8	108,5	105,2	102,6	110,4	106,0
III rüb	101,5	-	107,1	100,6	-	108,2
Oktyabr	101,6	110,0	105,7	102,8	113,1	106,7
Noyabr	101,5	111,1	106,2	101,9	114,9	107,4
Dekabr	101,6	112,0	106,7	102,6	115,8	108,1
IV rüb	104,5	-	111,0	107,1	-	114,6
2022-ci il						
Yanvar	101,6	112,5	112,5	102,6	117,1	117,1
Fevral	101,1	111,9	112,2	102,1	117,2	117,2
Mart	101,1	112,1	112,2	101,5	116,8	117,0
I rüb	104,4	-	112,2	107,0	-	117,0
Aprel	101,0	113,0	112,4	101,7	118,4	117,4
May	100,7	113,7	112,6	101,0	120,2	117,9
İyun	99,9	114,2	112,9	99,0	120,6	118,4
II rüb	102,6	-	113,6	103,8	-	119,7
İyul	100,5	113,7	113,0	100,1	120,3	118,7
Avqust	100,9	114,2	113,2	101,2	120,8	118,9
Sentyabr	103,1	115,6	113,4	103,4	121,8	119,3
III rüb	102,3	-	114,5	101,7	-	121,0

REAL SEKTOR

...ardı

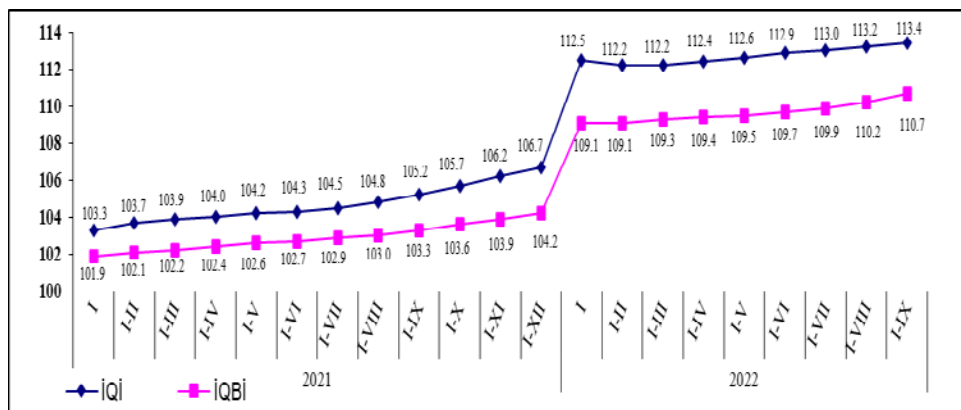
	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2021-ci il						
Yanvar	102,5	103,5	103,5	100,0	101,3	101,3
Fevral	100,3	103,7	103,6	102,0	103,3	102,3
Mart	100,2	103,7	103,6	100,1	103,4	102,6
I rüb	102,9	-	103,6	101,7	-	102,6
Aprel	100,3	103,9	103,7	100,2	104,3	103,1
May	100,6	104,4	103,8	100,5	104,8	103,4
İyun	100,3	104,6	103,9	100,1	104,0	103,5
II rüb	101,0	-	104,3	101,3	-	104,4
İyul	100,2	104,8	104,1	102,1	106,2	103,9
Avqust	100,3	105,0	104,2	100,2	106,4	104,2
Sentyabr	100,8	105,9	104,4	101,5	107,9	104,6
III rüb	101,1	-	105,2	103,0	-	106,9
Oktyabr	100,9	106,7	104,6	100,4	108,4	105,0
Noyabr	100,5	107,1	104,8	101,6	109,1	105,4
Dekabr	100,7	107,7	105,1	100,9	110,0	105,8
IV rüb	102,1	-	107,2	102,9	-	109,1
2022-ci il						
Yanvar	100,8	105,9	105,9	101,0	111,1	111,1
Fevral	100,3	106,0	106,0	100,4	109,3	110,2
Mart	100,8	106,6	106,2	100,8	110,0	110,1
I rüb	101,9	-	106,2	102,6	-	110,1
Aprel	100,6	107,1	106,4	100,4	110,2	110,2
May	100,7	107,1	106,6	100,5	110,3	110,2
İyun	100,5	107,4	106,7	100,7	110,9	110,3
II rüb	101,9	-	107,2	101,6	-	110,5
İyul	101,4	108,6	107,0	100,4	108,9	110,1
Avqust	100,6	108,9	107,2	100,7	109,5	110,0
Sentyabr	102,4	110,5	107,6	103,3	111,4	110,2
III rüb	103,1	-	109,3	102,5	-	110,0

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2022-ci ilin sentyabr ayında avqust ayı ilə müqayisədə 103,3 faiz, əvvəlki ilin sentyabr ayı ilə müqayisədə 114,2 faiz, 2022-ci ilin yanvar-

sentyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 110,7 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 18

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2022-ci ilin sentyabr ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi avqust ayı ilə müqayisədə 103,4 faiz, 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 119,3 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 42

Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2022-ci ilin sentyabr ayı 2022-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Çörək, çörək məmulatları və yarmalar	104,6	126,2	119,8	105,3
Ət və ət məhsulları	103,8	115,1	110,5	100,0
Balıq və balıq məhsulları	101,3	114,7	115,1	103,4
Süd və süd məhsulları, yumurta	104,0	115,9	110,9	107,1

...ardı

	2022-ci ilin sentyabr ayı 2022-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Kərə və bitki yağları	101,2	118,8	115,5	106,7
Meyvələr	97,9	119,6	116,6	105,7
Tərəvəzlər	110,3	153,9	162,6	113,8
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	102,1	115,2	112,2	106,8
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	101,9	116,8	112,2	104,4
Çay, qəhvə, kakao	101,6	105,6	107,1	103,3
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,8	111,4	109,4	104,0
Araq, brendi (konyak)	100,1	105,8	105,9	101,7
Tütün məmulatları	100,1	106,7	106,9	110,0

2022-ci ilin sentyabr ayında qeyri-ərzaq məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi avqust ayı ilə müqayisədə 102,4 faiz, 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 107,6 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 43

Qeyri-ərzaq məhsullarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2022-ci ilin sentyabr ayı 2022-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	106,5	118,2	114,5	106,1
Geyim	103,7	110,1	106,8	102,1
Ayaqqabı	101,5	108,9	107,0	101,8
İnşaat materialları	101,6	112,0	113,4	106,1

REAL SEKTOR

...ardı...

	2022-ci ilin sentyabr ayı 2022-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Mebel və ev əşyaları	104,0	113,2	109,8	102,7
Xalça və digər döşəmə örtükləri	103,9	115,1	112,5	104,4
Məişət cihazları	101,6	108,7	106,3	101,9
Kiçik elektrik cihazları	101,9	109,9	108,0	101,9
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	102,4	112,1	111,2	104,9
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (yuyucu vasitələr və s.)	101,6	113,3	110,5	103,1
Dərmanlar	100,0	100,1	100,0	100,0
Müalicə ləvazimatları və cihazları	103,6	110,8	109,1	105,1
Minik avtomobilləri	100,1	102,9	104,3	101,6
Velosipedlər	101,9	109,5	107,6	102,8
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	103,1	113,6	112,6	102,6
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	109,0	103,0	120,0
Telefon aparatları	100,3	104,3	103,1	100,0
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	100,1	102,9	104,3	101,9
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	100,1	103,3	102,6	100,6
Oyuncaqlar	102,8	112,5	110,6	103,6

REAL SEKTOR

...sonu

	2022-ci ilin sentyabr ayı 2022-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar- sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət vaxtı istifadə etmək üçün əşyalar	104,9	116,7	111,5	102,7
Kitablar	102,4	107,9	107,2	100,5
Qəzetlər və digər dövri nəşrlər	100,2	103,0	102,4	100,3
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	105,5	145,1	136,1	102,3
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	103,3	112,0	109,0	103,5
Zərgərlik məmulatları	103,7	112,7	109,7	105,3
Sair şəxsi istifadə əşyaları	104,3	112,8	109,9	104,5

2022-ci ilin sentyabr ayında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə istehlak qiymətləri indeksi avqust ayı ilə müqayisədə 103,3 faiz, 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 110,2 faiz təşkil etmişdir.

**Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin
istehlak qiymətləri indeksləri**

	2022-ci ilin sentyabr ayı 2022-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	106,1	117,9	114,2	103,8
Ayaqqabıların təmiri	107,4	118,3	112,9	102,0
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	105,1	113,3	111,5	102,3
Soyuq su təchizatı xidməti	100,0	100,0	105,9	188,9
Zibilin daşınması xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	105,9	188,9
Elektrik enerjisi təchizatı xidməti	100,0	112,5	112,5	102,9
Təbii qaz təchizatı xidməti	100,0	106,2	127,5	115,4
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	105,7	115,2	113,1	102,2
Məişət cihazlarının təmiri	107,6	115,9	111,0	102,8
Ev və məişət xidmətləri	103,7	115,7	111,6	104,8
Tibbi xidmətlər	101,6	108,2	108,7	104,5
Stomatoloji xidmətlər	103,8	114,9	111,5	104,8
Xəstəxana xidmətləri	101,1	107,7	106,8	101,8
Avtomobillərin təmiri	105,0	114,2	110,9	103,4
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	101,4	102,0	100,0

REAL SEKTOR

...ardı

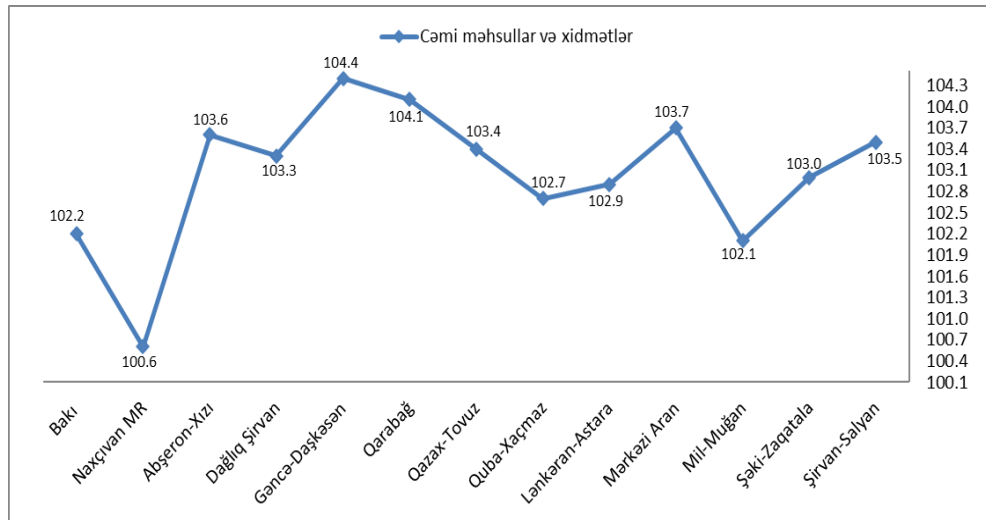
	2022-ci ilin sentyabr ayı 2022-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Metro nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,2	100,4	100,3	100,6
Hava nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	99,2	143,7	120,5	136,1
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Poçt xidmətləri	100,0	157,9	157,9	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	104,1	105,9	102,2	101,5
Ödənişli ali təhsil haqqı	101,1	101,1	102,3	102,8
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	105,5	121,7	116,8	102,9
Məhmanxana xidməti	102,8	108,9	105,8	100,2
Bərbərxana və kosmetoloji xidmətlər	104,5	113,7	111,1	106,0
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0	100,0

**Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2022-ci ilin sentyabr ayında
istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	102,2	103,2	101,9	101,1
Naxçıvan Muxtar Respublikası	100,6	101,4	100,0	100,0
Abşeron-Xızı	103,6	104,2	103,7	102,7
Dağlıq Şirvan	103,3	103,7	102,8	103,3
Gəncə-Daşkəsən	104,4	104,5	102,8	105,2
Qarabağ	104,1	104,4	103,1	104,3
Qazax-Tovuz	103,4	103,5	101,7	104,5
Quba-Xaçmaz	102,7	103,7	102,3	101,5
Lənkəran-Astara	102,9	102,3	103,1	103,6
Mərkəzi Aran	103,7	103,2	102,6	105,0
Mil-Muğan	102,1	102,2	102,0	102,0
Şəki-Zaqatala	103,0	103,0	101,9	103,9
Şərqi Zəngəzur	...	...	...	...
Şirvan-Salyan	103,5	103,3	102,9	104,2

Qrafik 19

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2022-ci ilin sentyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 93,5 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 90,1 faiz, emal sənayesi üzrə 100,3 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin avqust ayı ilə müqayisədə istehsalçı qiymətləri indeksi neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə 90,8 faiz, qeyri neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə isə 100,6 faiz təşkil etmişdir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2022-ci ilin sentyabr ayı 2022-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	93,5	181,1	212,1
neft-qaz sənayesi	90,8	199,5	244,8
qeyri neft-qaz sənayesi	100,6	116,1	118,9
mədənçıxarma sənayesi	90,1	202,8	254,6
emal sənayesi	100,3	121,5	124,2
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	114,8	114,8
su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0	103,8

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2022-ci ilin sentyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 101,8 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 100,9 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 102,6 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin avqust ayı ilə müqayisədə meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 100,0 faiz, balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 100,5 faiz təşkil etmişdir.

**Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının
istehsalçı qiymət indeksləri**

	2022-ci ilin sentyabr ayı 2022-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	101,8	117,1	117,4
bitkiçilik məhsulları	100,9	117,5	122,3
heyvandarlıq məhsulları	102,6	116,5	112,8
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	99,7	103,4
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,5	102,7	102,5

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2022-ci ilin sentyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi 100,6 faiz, o cümlədən nəqliyyatda yükdaşıma xidmətləri üzrə 100,7 faiz, nəqliyyatda sənişindəşıma xidmətləri üzrə 99,8 faiz, yardımçı nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətləri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin avqust ayı ilə müqayisədə poçt və kuryer, rabitə, reklam və İKT xidmətlərinin qiymət indeksləri 100,0 faiz təşkil etmişdir.

**Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və
reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri**

	2022-ci ilin sentyabr ayı 2022-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar- sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	100,6	102,8	100,4
yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	100,7	100,9	99,3
sərnişindaşıma nəqliyyatı xidməti	99,8	126,0	111,7
yardımcı nəqliyyat xidməti	100,0	100,0	100,1
anbar təsərrüfatı xidməti	100,0	102,8	108,3
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	150,4	150,8
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0	100,0
İKT xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	110,0	110,9
Reklam xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	102,7	101,4

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2022-ci ilin avqust ayında idxal olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 100,1 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 122,7 faiz, 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən isə 121,9 faiz təşkil etmişdir.

Sentyabr ayında ölkəyə idxal edilmiş ərzaqlıq buğdanın 1 tonunun orta qiyməti 596,24 manat təşkil etmişdir.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2022-ci ilin avqust ayında ixrac olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 97,5 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 176,6 faiz, 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən isə 178,2 faiz təşkil etmişdir.

Mənzil bazarında qiymət indeksləri. 2022-ci ilin III rübündə mənzil bazarında qiymət indeksi əvvəlki rüb ilə müqayisədə 102,7 faiz, o cümlədən ilkin mənzil bazarı üzrə 102,3 faiz, təkrar mənzil bazarı üzrə 102,7 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 49

Mənzil bazarında qiymət indeksləri

	2022-ci ilin III rübü 2022-ci ilin II rübünə nisbətən, faizlə	2022-ci ilin III rübü 2021-ci ilin III rübünə nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Mənzil bazarında qiymət indeksi	102,7	105,5	105,1
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	102,3	106,0	105,7
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	102,7	105,5	105,1

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə 2022-ci il sentyabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 22,6 faiz artaraq, milli valyuta ekvivalentində 19136,8 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 15314,9 milyon manatı və ya 80,0 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 97,4 faizi banklar, 2,6 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

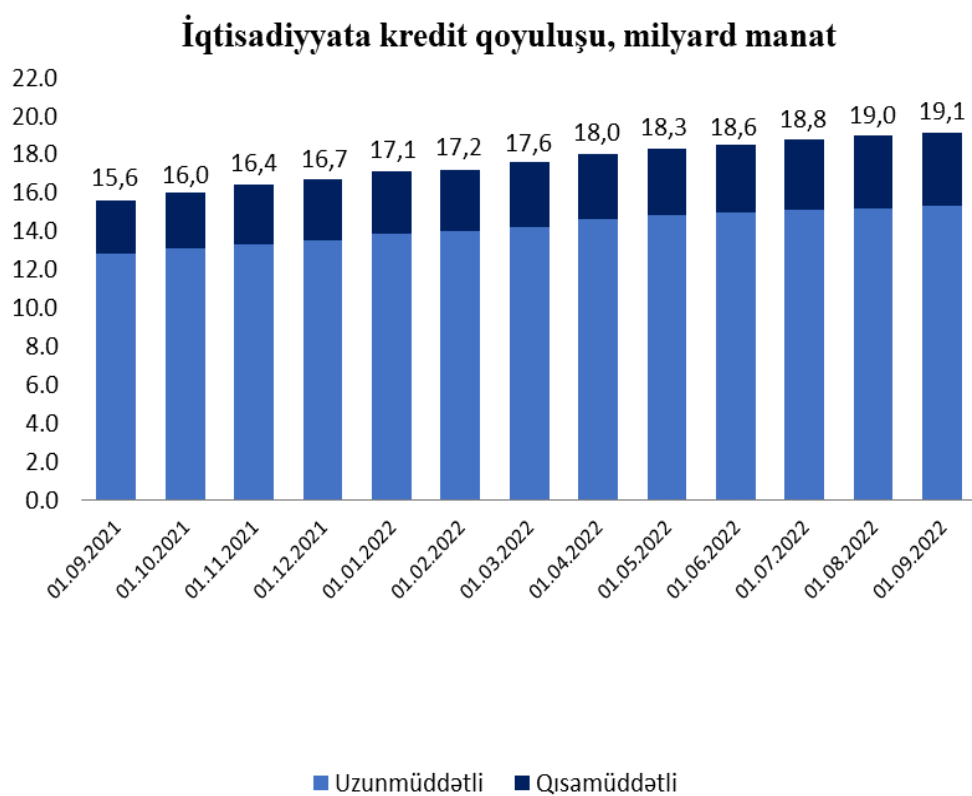
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği il ərzində 27,0 faiz azalaraq 659,7 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 3,4 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 50

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2022-ci il sentyabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	19136,82	122,6
o cümlədən:		
qısamüddətli	3821,95	137,6
uzunmüddətli	15314,87	119,4
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	659,66	73,0
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	3,4	x

Qrafik 20

Məşğulluq və işsizlik

2022-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5351,3 min nəfər olmuş, onlardan 5049,2 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il sentyabrın 1-i vəziyyətinə muzzdla çalışan işçilərin sayı 1714,5 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 894,5 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 820,0 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 31,5 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1683,0 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda muzzdla çalışan işçilərin 23,7 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,5 faizi tikintidə, 7,4 faizi emal sənayesində, 3,5 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 1,9 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,9 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,5 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 19,0 faizi təhsil, 18,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,2 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,5 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 5,1 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 4,3 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,1 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 2,0 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,9 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 1,0 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində çalışmışlar.

**2022-ci il sentyabr ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət
və mülkiyyət növləri üzrə muzzla çalışan işçilərin sayı
(min nəfər)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 714,5	894,5	820,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	60,8	25,3	35,5
Mədənçıxarma sənayesi	32,9	11,6	21,3
Emal sənayesi	126,0	16,9	109,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	26,0	25,5	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	33,3	30,2	3,1
Tikinti	128,5	25,7	102,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	321,5	2,3	319,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	73,5	44,0	29,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	33,5	1,3	32,2
İnformasiya və rabitə	30,9	14,2	16,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	33,8	6,8	27,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	16,7	5,5	11,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	59,3	31,5	27,8
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	87,9	66,8	21,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	112,1	106,6	5,5
Təhsil	324,9	313,5	11,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	140,1	115,5	24,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	53,4	48,6	4,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	19,4	2,7	16,7

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 146,7 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 52

**2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında iqtisadi fəaliyyət
növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş
iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	148,5
Mədənçıxarma sənayesi	145,5
Emal sənayesi	146,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	150,1
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	151,6
Tikinti	150,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	152,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	143,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	146,3
İnformasiya və rabitə	147,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	148,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	141,8
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	143,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	149,9
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	151,3
Təhsil	139,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	142,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	149,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	138,1

Dövlət büdcəsi

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları da nəzərə alınmaqla 20297,9 milyon manat, xərcləri isə 18151,9 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 53

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları, milyon manat *	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Gəlirlər – cəmi	20297,93	100,0	23,91
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	945,66	4,66	1,11
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	5113,09	25,19	6,02
Torpaq vergisi	23,77	0,12	0,03
Əmlak vergisi	153,46	0,76	0,18
Əlavə dəyər vergisi	4792,92	23,61	5,65
Sadələşdirilmiş vergi	223,90	1,10	0,27
Aksiz	847,87	4,18	1,00
Yol vergisi	96,22	0,47	0,11
Mədən vergisi	95,61	0,47	0,11
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	1053,05	5,19	1,24
Digər daxilolmalar	6952,38	34,25	8,19

*Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları nəzərə alınmaqla

Daxilolmaların 25,19 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 23,61 faizi əlavə dəyər vergisi, 5,19 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 4,66 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 4,18 faizi aksizlər, 1,10 faizi sadələşdirilmiş vergi, 1,82 faizi vergilərin digər növləri, 34,25 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 54

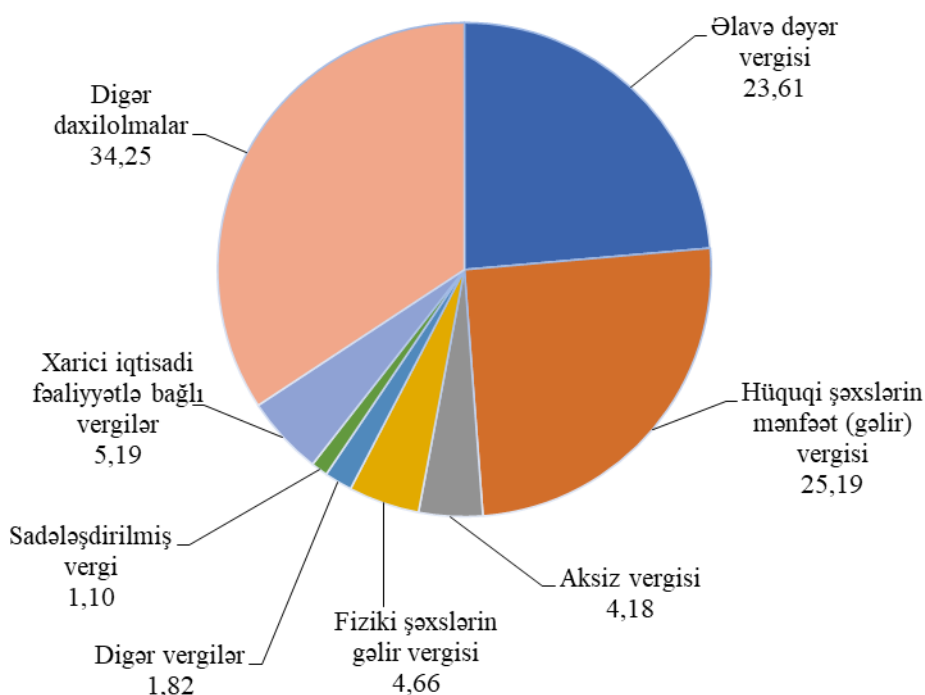
Dövlət büdcəsinin xərcləri

	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Xərclər – cəmi	18151,94	100,0	21,39
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	2418,57	13,32	2,85
Müdafiə və milli təhlükəsizlik	3136,53	17,28	3,69
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq	1388,43	7,65	1,64
Təhsil	2179,50	12,01	2,57
Səhiyyə	975,04	5,37	1,15
Sosial müdafiə və sosial təminat	2325,73	12,81	2,74
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	252,25	1,39	0,30
Mənzil və kommunal təsərrüfatı	142,46	0,79	0,17
Kənd təsərrüfatı	575,91	3,17	0,68
Ətraf mühitin mühafizəsi	146,84	0,81	0,17
İqtisadi fəaliyyət	4146,38	22,84	4,88
Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	464,30	2,56	0,55

Büdcə vəsaitlərinin 22,84 faizi iqtisadi fəaliyyətin, 17,38 faizi təhsil və səhiyyənin, 17,28 faizi müdafiə və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin, 13,32 faizi ümumi dövlət xidmətlərinin, 12,81 faizi sosial müdafiə və sosial təminatın, 16,37 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

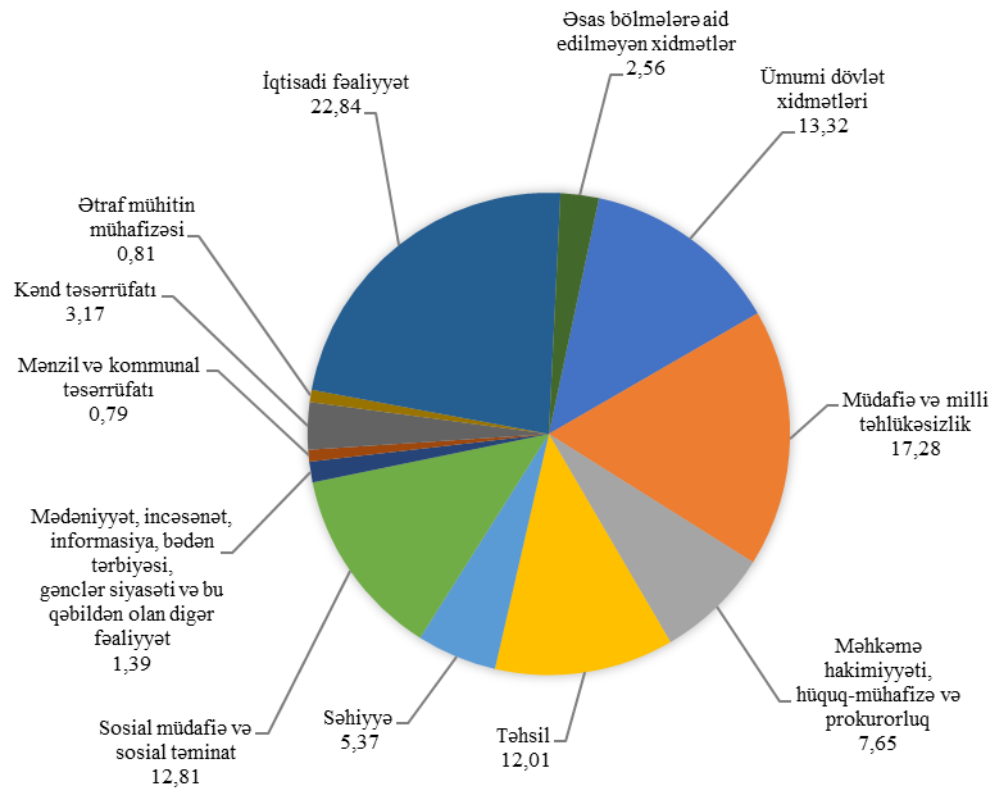
Qrafik 21

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

**2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında büdcə xərclərinin
strukturu, faizlə**

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 22401,5 milyon manat, xərcləri 20470,7 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 1930,8 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 2,0 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 174 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 119 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 160 ölkədən idxal olunmuşdur.

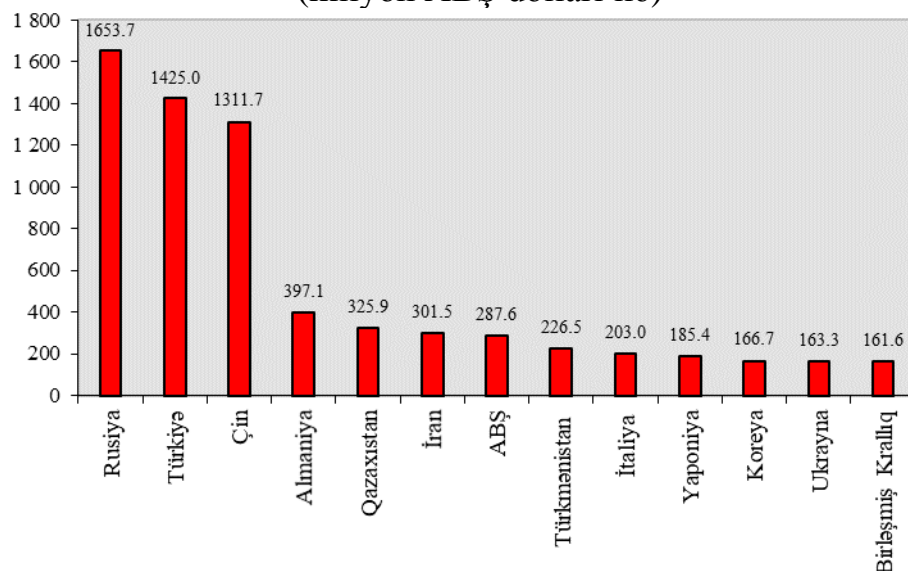
Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 35608,3 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 26739,9 milyon dollar, idxalın dəyəri 8868,4 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 17871,5 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2021-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 70,4 faiz, real ifadədə isə 6,6 faiz artmışdır. İxrac real ifadədə 10,7 faiz artmış, idxal isə 1,0 faiz azalmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 91,3 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Hindistan, Çin, İsrail, Birləşmiş Krallıq, Yunanıstan, Almaniya, Çexiya, Xorvatiya, Portuqaliya, Gürcüstan, Ukrayna, İspaniya, Tunis, İsveçrə, ABŞ, Qazaxıstan, İran, Vyetnam, Rumıniya, İndoneziya və Tailand ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 18,6 faizi Rusiyanın, 16,1 faizi Türkiyənin, 14,8 faizi Çinin, 4,5 faizi Almaniyanın, 3,7 faizi Qazaxıstanın, 3,4 faizi İranın, 3,2 faizi ABŞ-ın, 2,6 faizi Türkmənistanın, 2,3 faizi İtaliyanın, 2,1 faizi Yaponiyanın, 1,9 faizi Koreyanın, hər biri 1,8 faiz olmaqla Ukrayna və Birləşmiş Krallığın, hər biri 1,7 faiz olmaqla Fransa və Hindistanın, 1,2 faizi Belarusun, 1,1 faizi Braziliyanın, 1,0 faizi Özbəkistanın, 0,9 faizi Gürcüstanın, hər biri 0,8 faiz olmaqla Polşa, Vyetnam və İndoneziyanın, 13,2 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında idxalda daha çox paya malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri
(milyon ABŞ dolları ilə)

İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, kimya sənayesi məhsullarının, nəqliyyat vasitələrinin, azqiyəmətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, mineral məhsulların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, bitki mənşəli məhsulların, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, toxuculuq materialları və məmulatlarının dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxal olunan malların 62,9 faizini avtomobil, 18,7 faizini dəmir yolu, 10,5 faizini hava, 7,2 faizini dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 0,7 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

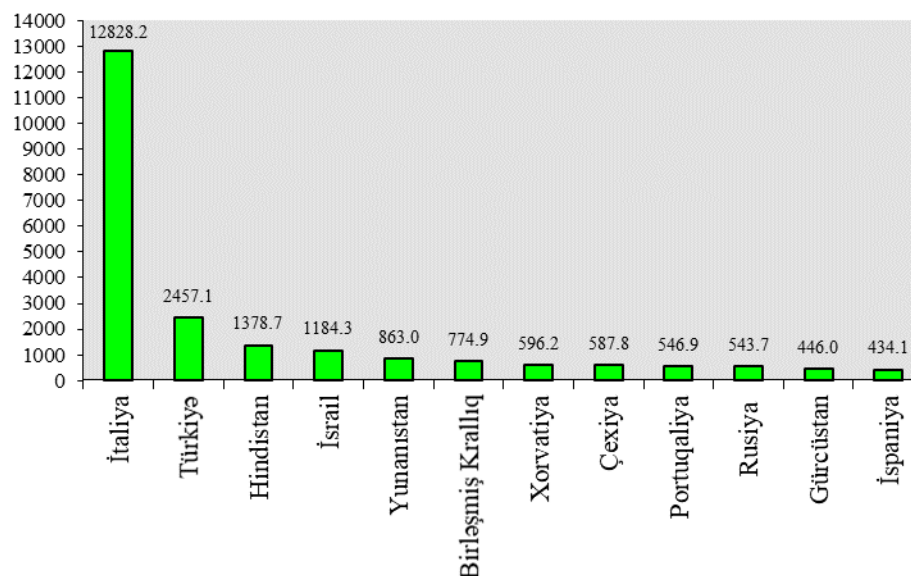
2021-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 2022 -ci ilin yanvar-avqust aylarında mühüm məhsul növlərindən buğda idxalı 12,1 faiz, təzə meyvə – 10,2 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 30,2 faiz, unlu qənnadı məmulatları – 11,4 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 12,6 faiz, kartof – 4,1 faiz, dərman vasitələri – 26,5 faiz, polad prokatı – 28,5 faiz,

məişət kondisionerləri – 36,8 faiz, sintetik yuyucu vasitələr – 10,3 faiz, mebellər – 4,4 faiz, avtobuslar – 2,7 dəfə, qara metallardan çubuqlar – 27,8 faiz, polietilen – 73,1 faiz, polipropilen – 6,9 faiz, sement – 34,7 faiz artmış, bitki yağları idxalı isə 7,1 faiz, xam şəkər – 9,5 faiz, şokolad və şokolad məhsulları – 5,2 faiz, çay – 2,7 faiz, təzə tərəvəz – 28,4 faiz, mal əti – 49,4 faiz, siqaretlər – 78,6 faiz, minik avtomobilləri – 13,3 faiz, qara metallardan borular – 17,5 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 28,4 faiz, yük avtomobilləri – 12,9 faiz, rezin şinlər – 2,1 faiz, mineral gübrələr – 51,4 faiz, paltaryuyan maşınlar – 33,3 faiz, qara metallardan küncüklər – 2,3 faiz, məişət soyuducuları – 35,3 faiz azalmışdır.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkəyə 45519 ədəd minik avtomobili, 3202 ədəd yük avtomobili, 329 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 48,9 faizini İtaliyaya, 9,4 faizini Türkiyəyə, 5,3 faizini Hindistana, 4,5 faizini İsrailə, 3,3 faizini Yunanıstana, 3,0 faizini Birləşmiş Krallığa, 2,3 faizini Xorvatiyaya, 2,2 faizini Çexiyaya, hər biri 2,1 faiz olmaqla Portuqaliya və Rusiyaya, hər biri 1,7 faiz olmaqla Gürcüstan və İspaniyaya, 1,6 faizini Tunisə, hər biri 1,3 faiz olmaqla İsveçrə və Ukraynaya, 1,0 faizini Almaniyaya, hər biri 0,9 faiz olmaqla Vyetnam, Rumıniya və Tailanda, hər biri 0,8 faiz olmaqla İndoneziya və İrlandiyaya, 4,0 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

**2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında ixracda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında ixracın 91,9 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 4,6 faizini avtomobil, 2,6 faizini dəmir yolu, 0,8 faizini hava, 0,1 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz və neft-qaz məhsullarının, meyvə və tərəvəzlərin, kimya sənayesi məhsullarının, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların, pambıq lifi və ipliğinin, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, bitki yağlarının, şəkərin, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin payı üstünlük təşkil etmişdir.

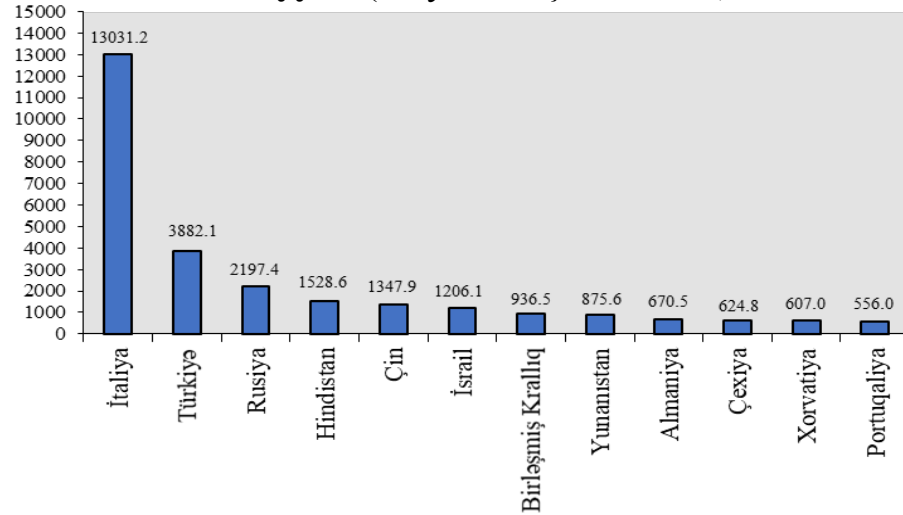
2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə ixracı 7,1 faiz, tütün – 2,2 dəfə, çay – 91,7 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu – 4,0 faiz, mineral gübrələr –

79,4 faiz, emal olunmamış alüminium – 47,8 faiz, qara metallardan çubuqlar – 28,4 faiz, sement klinkerləri – 16,7 faiz, qara metallardan borular – 30,7 faiz, bentonit gili – 2,7 faiz artmış, təzə tərəvəz ixracı isə 7,7 faiz, kartof – 14,8 faiz, şəkər – 56,4 faiz, bitki yağları – 23,2 faiz, meyvə və tərəvəz şirələri – 18,3 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 16,0 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 46,0 faiz, pambıq lifi – 35,4 faiz, polietilen – 16,3 faiz, polipropilen – 22,3 faiz, pambıq ipliği – 48,2 faiz, qara metallardan yarımfabrikatlar – 41,0 faiz azalmışdır.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 19,0 faiz, real ifadədə 7,0 faiz artaraq 1885,5 milyon dollara bərabər olmuşdur. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Rusiyaya (28,0 faiz), Türkiyəyə (26,0 faiz), Gürcüstana (6,7 faiz), İsveçrəyə (6,2 faiz), ABŞ-a (3,2 faiz), Qazaxıstana (2,3 faiz), İtaliyaya (2,2 faiz), Rumıniyaya (2,2 faiz), Niderlanda (2,1 faiz), Hindistana (1,6 faiz), Özbəkistana (1,5 faiz), Bolqarıstana (1,3 faiz), Çinə (1,3 faiz), Ukraynaya (1,2 faiz), Belarusa (1,2 faiz), Birləşmiş Krallığa (1,2 faiz), Braziliyaya (1,0 faiz), İsveçə (1,0 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

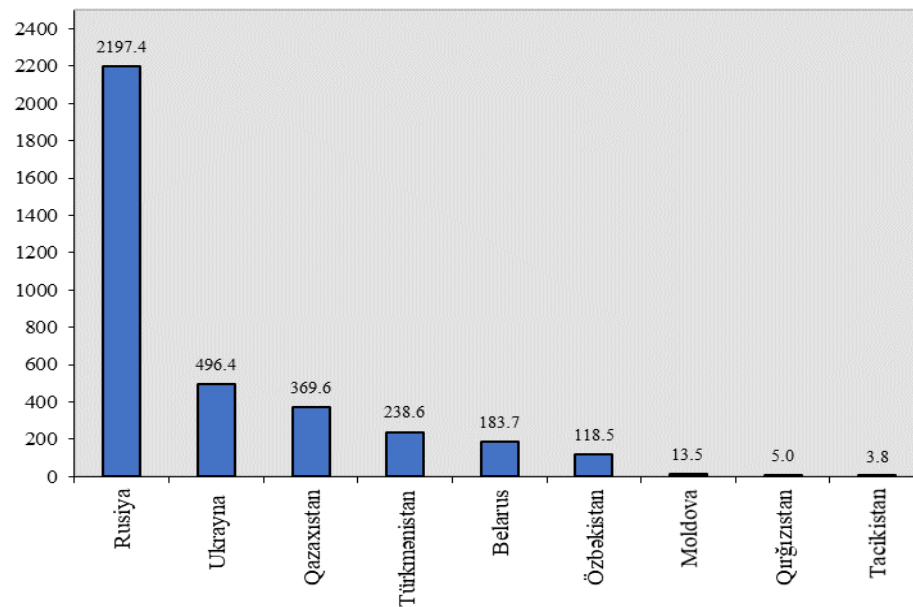
Qrafik 25

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

Qrafik 26

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı 6,9 faiz artaraq 2022-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə 178637 olmuşdur.

Artım iqtisadiyyatın “Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə”, “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “İnformasiya və rabitə”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, “Emal sənayesi”, “Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı” və “Təhsil” sahələrində nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 55

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayı (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

Fəaliyyət növünün		01.10.2022-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi saya görə, faizlə	01.01.2022-ci il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərflər işarəsi	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommer- siya təşkilatları		
	CƏMI	178637	161267	100,0	106,9
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	12187	11430	6,8	102,1
B	Mədənçıxarma sənayesi	1010	1010	0,6	102,5
C	Emal sənayesi	10092	10082	5,7	108,0
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	361	327	0,2	105,2
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	719	618	0,4	106,8
F	Tikinti	16692	16624	9,3	105,1
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	53437	53421	29,9	109,4
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	4652	4633	2,6	113,7
I	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	4233	4216	2,4	115,5

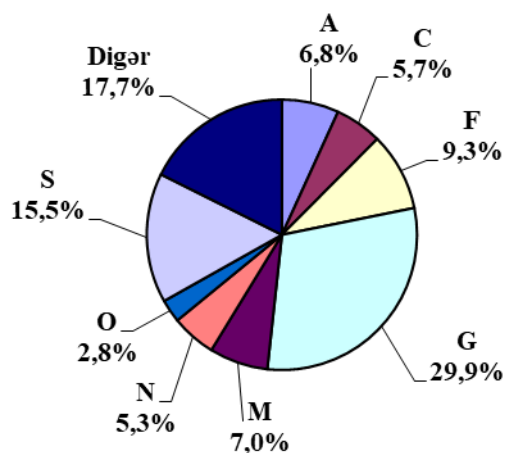
Fəaliyyət növünün		01.10.2022-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi sayı görə, faizlə	...ardı
Hərf işarəsi	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommersiya təşkilatları		01.01.2022-ci il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
J	İnformasiya və rabitə	5108	5048	2,9	109,3
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2195	2146	1,2	106,1
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2522	2306	1,4	106,6
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	12535	11808	7,0	108,5
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	9547	9424	5,3	114,4
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4927	0	2,8	100,6
P	Təhsil	5414	3254	3,0	106,8
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2767	2269	1,5	106,6
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2433	1960	1,4	106,5
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27708	20691	15,5	101,1
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	98	0	0,1	99,0

*Bu və sonrakı cədvəllərdə statistik vahidlərin sayına dair son tarixə olan məlumatlarda əvvəlki dövrlərdə yaranmış və ya ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı ilə bağlı inzibati mənbələrdən əldə edilmiş məlumatlar əsasında aparılmış dəqiqləşmələr də öz əksini tapmışdır.

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” və “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” sahələrindəki statistik vahidlərin xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Qrafik 27

Fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayının
strukturu, yekuna nisbətən

Cədvəl 56

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin sayının iqtisadi
fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü
(2022-ci il oktyabrın 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
Cəmi	10784	6,0	1740	1,0	166113	93,0	15753	8,8	3354	1,9
o cüm- lədən:										
A	558	4,6	70	0,6	11559	94,8	226	1,9	121	1,0
B	38	3,8	1	0,1	971	96,1	233	23,1	38	3,8
C	213	2,1	9	0,1	9870	97,8	819	8,1	449	4,4
D	277	76,7	0	0,0	84	23,3	13	3,6	7	1,9
E	227	31,6	4	0,5	488	67,9	37	5,1	24	3,3
F	508	3,0	18	0,1	16166	96,9	1440	8,6	384	2,3

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

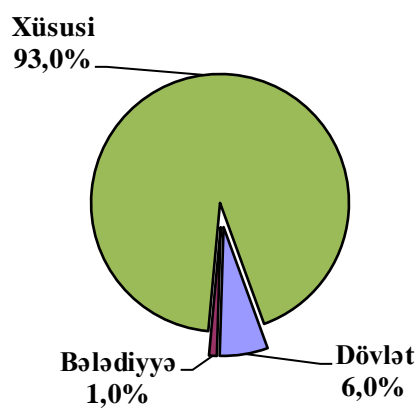
Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
							Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
G	699	1,3	1	0,0	52737	98,7	4429	8,3	940	1,8
H	249	5,3	3	0,1	4400	94,6	459	9,9	99	2,1
İ	44	1,1	1	0,0	4188	98,9	1552	36,7	159	3,8
J	225	4,4	1	0,0	4882	95,6	385	7,5	118	2,3
K	190	8,7	2	0,1	2003	91,2	146	6,7	84	3,8
L	110	4,4	0	0,0	2412	95,6	144	5,7	52	2,1
M	639	5,1	3	0,0	11893	94,9	1722	13,7	295	2,4
N	242	2,5	5	0,1	9300	97,4	2055	21,5	182	1,9
O	3320	67,4	1607	32,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0
P	2227	41,1	0	0,0	3187	58,9	216	4,0	52	1,0
Q	480	17,3	0	0,0	2287	82,7	178	6,4	48	1,7
R	418	17,2	5	0,2	2010	82,6	103	4,2	34	1,4
S	119	0,4	10	0,1	27579	99,5	1501	5,4	268	1,0
U	1	1,0	0	0,0	97	99,0	95	96,9	0	0,0

Xüsusi mülkiyyətə aid olan statistik vahidlərin əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (31,7%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (16,6%), “Tikinti” (9,7%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (7,2%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (7,0%), “Emal sənayesi” (5,9%) və “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi” (5,6%) sahələrinin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

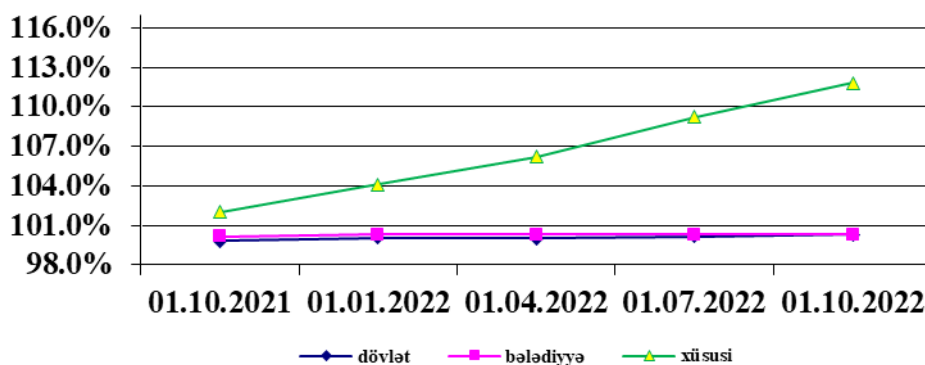
Qrafik 28

Statistik vahidlərin sayının mülkiyyət növünə görə strukturu, yekuna nisbətən

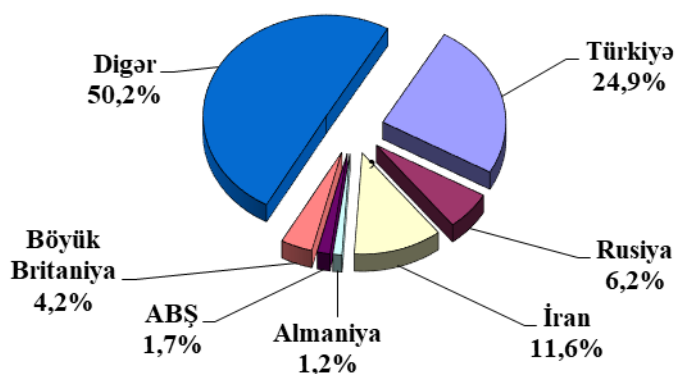

Qrafik 29

Mülkiyyət növlərinə görə statistik vahidlərin sayının dəyişməsi, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Reyestrə qeydiyyatdan keçmiş statistik vahidlərdən tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (24,9%), İran (11,6%), Rusiya (6,2%), Böyük Britaniya (4,2%), ABŞ (1,7%) və Almaniya (1,2%) kimi ölkələrin sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 57

Statistik vahidlərin demografiyası

Fəaliyyət növləri	01.10.2022-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	178637	11889	6,7	392	0,2
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	12187	270	2,2	14	0,1
Mədənçıxarma sənayesi	1010	32	3,2	5	0,5
Emal sənayesi	10092	765	7,6	21	0,2

Fəaliyyət növləri	01.10.2022-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	361	10	2,8	1	0,3
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	719	54	7,5	4	0,6
Tikinti	16692	812	4,9	37	0,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	53437	4609	8,6	81	0,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	4652	569	12,2	7	0,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	4233	575	13,6	9	0,2
İnformasiya və rabitə	5108	444	8,7	16	0,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2195	137	6,2	7	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2522	146	5,8	15	0,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	12535	1015	8,1	48	0,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	9547	1224	12,8	25	0,3
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4927	44	0,9	9	0,2
Təhsil	5414	367	6,8	9	0,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2767	178	6,4	5	0,2
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2433	154	6,3	5	0,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27708	484	1,7	74	0,3
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	98	0	0,0	0	0,0

2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin 20,7 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 18,9 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 12,2 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 9,4 faizi “Tikinti”, 6,4 faizi “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, 5,4 faizi “Emal sənayesi”, 4,1 faizi “İnformasiya və rabitə” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 38,8 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 10,3 faizi “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, 8,5 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 6,8 faizi “Tikinti”, 6,4 faizi “Emal sənayesi” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 58

**Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş statistik vahidlərin
(fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayının
mülkiyyət növlərinə görə strukturu**

Mülkiyyət növləri	01.10.2022-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	178637	11889	6,7	392	0,2
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10784	119	1,1	59	0,5
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1740	1	0,1	0	0,0
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	166113	11769	7,1	333	0,2
ondan: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	15753	2568	16,3	41	0,3
birgə müəssisələr	3354	203	6,1	4	0,1

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin 99,0 faizi xüsusi mülkiyyətli (o cümlədən 21,6 faizi tam xarici investisiyalı, 1,7 faizi birgə mülkiyyətli) müəssisələrin payına düşür.

Cədvəl 59

İqtisadi rayonlar üzrə statistik vahidlərin Dövlət reyestrinin tərkibinin dəyişməsi (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

İqtisadi rayonlar	01.10.2022-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	178637	11889	6,7	392	0,2
Bakı şəhəri	113161	10004	8,8	265	0,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	2045	17	0,8	15	0,7
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	11728	650	5,5	29	0,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	2498	54	2,2	6	0,2
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	5323	205	3,9	9	0,2
Qarabağ iqtisadi rayonu	4769	111	2,3	6	0,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	4007	115	2,9	6	0,1
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	4813	88	1,8	9	0,2
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	7614	165	2,2	5	0,1
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	5401	130	2,4	14	0,3
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	5728	80	1,4	9	0,2
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	5669	144	2,5	6	0,1
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	1065	32	3,0	2	0,2
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	4816	94	2,0	11	0,2

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin 63,3 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 84,1 faizi Bakıda, 5,5 faizi Abşeron-Xızı, 1,7 faizi Gəncə-Daşkəsən, 1,4 faizi Lənkəran-Astara, 1,2 faizi Şəki-Zaqatala, 1,1 faizi Mərkəzi Aran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatda alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Bakı şəhərində (8,8%), Abşeron-Xızı iqtisadi rayonunda (5,5%), Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonunda (3,9%), Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda (3,0%), Qazax-Tovuz iqtisadi

rayonunda (2,9%) və Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunda (2,5%) daha fəal olmuşdur.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 265, Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu üzrə 29, Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə 15, Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu üzrə 14, Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu üzrə 11, Gəncə-Daşkəsən, Quba-Xaçmaz və Mil-Muğan iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 9, Dağlıq Şirvan, Qarabağ, Qazax-Tovuz və Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 6, Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu üzrə 5, Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu üzrə 2 statistik vahid ləğv edilmişdir.

2022-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkədə mövcud olan mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 21 dekabr tarixli 556 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin bölgüsü meyarları”na uyğun olaraq işçilərin orta siyahı sayı və illik gəliri meyarı əsasında müəyyən edilmişdir.

Cədvəl 60

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.10.2022-ci il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	149048	100,0	92,4
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	10868	7,3	95,1
Mədənçıxarma sənayesi	784	0,5	77,6
Emal sənayesi	8693	5,8	86,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	139	0,1	42,5
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	450	0,3	72,8

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.10.2022-ci il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Tikinti	14929	10,0	89,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	49993	33,5	93,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	4030	2,7	87,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	3833	2,6	90,9
İnformasiya və rabitə	4621	3,1	91,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1662	1,1	77,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2017	1,4	87,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	11005	7,4	93,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	9029	6,1	95,8
Təhsil	2986	2,0	91,8
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1823	1,2	80,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1788	1,2	91,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	20398	13,7	98,6

Göründüyü kimi, 2022-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 92,4 faizini mikro sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (33,5%), digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (13,7%), tikinti (10,0%), peşə, elmi və texniki fəaliyyət (7,4%) və kənd təsərrüfatı (7,3%) sahələrində yaradılmışdır.

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.10.2022-ci il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında kiçik sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	8298	100,0	5,2
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	372	4,5	3,3
Mədənçıxarma sənayesi	133	1,6	13,2
Emal sənayesi	881	10,6	8,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	47	0,6	14,4
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	58	0,7	9,4
Tikinti	1030	12,4	6,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	2469	29,7	4,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	375	4,5	8,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	275	3,3	6,5
İnformasiya və rabitə	278	3,3	5,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	396	4,8	18,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	222	2,7	9,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	606	7,3	5,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	304	3,7	3,2
Təhsil	188	2,3	5,8
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	299	3,6	13,2
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	121	1,5	6,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	244	2,9	1,2

2022-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 5,2 faizini kiçik sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (29,7%), tikinti (12,4%), emal sənayesi (10,6%) və peşə, elmi və texniki fəaliyyət (7,3%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 62

**Orta sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri
üzrə sayı**

Fəaliyyət növləri	01.10.2022-ci il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Orta sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMI	3107	100,0	1,9
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	165	5,3	1,4
Mədənçıxarma sənayesi	51	1,7	5,0
Emal sənayesi	383	12,3	3,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	122	3,9	37,3
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	93	3,0	15,0
Tikinti	481	15,5	2,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	817	26,3	1,5
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	178	5,7	3,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	93	3,0	2,2
İnformasiya və rabitə	125	4,0	2,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	57	1,8	2,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	56	1,8	2,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	157	5,1	1,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	69	2,2	0,7
Təhsil	69	2,2	2,1

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.10.2022-ci il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Orta sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	106	3,4	4,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	45	1,5	2,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	40	1,3	0,2

2022-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 1,9 faizini orta sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (26,3%), tikinti (15,5%), emal sənayesi (12,3%) və nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (5,7%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 63

İri sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.10.2022-ci il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	İri sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında iri sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	814	100,0	0,5
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	25	3,1	0,2
Mədənçıxarma sənayesi	42	5,2	4,2
Emal sənayesi	125	15,4	1,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	19	2,3	5,8
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	17	2,1	2,8
Tikinti	184	22,6	1,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	142	17,5	0,3

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.10.2022-ci il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	İri sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında iri sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	50	6,1	1,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	15	1,8	0,4
İnformasiya və rabitə	24	2,9	0,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	31	3,8	1,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	11	1,4	0,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	40	4,9	0,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	22	2,7	0,3
Təhsil	11	1,4	0,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	41	5,0	1,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	6	0,7	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	9	1,1	0,0

2022-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 0,5 faizini iri sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi tikinti (22,6%), ticarət (17,5%), emal sənayesi (15,4%), və nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (6,1%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 64

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.10.2022-ci il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	149048	100,0
Bakı şəhəri	99075	66,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	886	0,6
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	10186	6,8
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1727	1,2

...ardı

İqtisadi rayonlar	01.10.2022-ci il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	3940	2,6
Qarabağ iqtisadi rayonu	3443	2,3
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	2810	1,9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	3716	2,5
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	6174	4,1
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	3785	2,5
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	4630	3,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	4165	2,8
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	690	0,5
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	3821	2,6

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin 66,5 faizi Bakıda, 6,8 faizi Abşeron-Xızı, 4,1 faizi Lənkəran-Astara, 3,1 faizi Mil-Muğan, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 65

**Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi
rayonlar üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	01.10.2022-ci il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	8298	100,0
Bakı şəhəri	5626	67,8
Naxçıvan Muxtar Respublikası	146	1,8
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	557	6,7
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	109	1,3
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	282	3,4
Qarabağ iqtisadi rayonu	175	2,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	184	2,2
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	200	2,4
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	183	2,2
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	264	3,2
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	152	1,8
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	238	2,9
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	31	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	151	1,8

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin 67,8 faizi Bakıda, 6,7 faizi Abşeron-Xızı, 3,4 faizi Gəncə-Daşkəsən, 3,2 faizi Mərkəzi Aran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 66

Orta sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.10.2022-ci il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	3107	100,0
Bakı şəhəri	1952	62,8
Naxçıvan Muxtar Respublikası	92	3,0
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	208	6,7
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	49	1,6
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	104	3,4
Qarabağ iqtisadi rayonu	66	2,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	79	2,5
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	95	3,1
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	73	2,3
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	106	3,4
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	72	2,3
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	115	3,7
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	11	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	85	2,7

Orta sahibkarlıq subyektlərinin 62,8 faizi Bakıda, 6,7 faizi Abşeron-Xızı, 3,7 faizi Şəki-Zaqatala, hər biri üzrə 3,4 faizi Gəncə-Daşkəsən və Mərkəzi Aran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

İri sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.10.2022-ci il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	814	100,0
Bakı şəhəri	638	78,4
Naxçıvan Muxtar Respublikası	16	2,0
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	52	6,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	5	0,6
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	22	2,7
Qarabağ iqtisadi rayonu	11	1,3
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	5	0,6
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	8	1,0
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	8	1,0
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	10	1,2
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	8	1,0
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	8	1,0
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	7	0,8
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	16	2,0

İri sahibkarlıq subyektlərinin 78,4 faizi Bakıda, 6,4 faizi Abşeron-Xızı, 2,7 faizi Gəncə-Daşkəsən, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2022-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 1 milyon 214 mini keçmişdir.

Cədvəl 68

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.10.2022-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	1214567	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	421552	34,7
Mədəncixarma sənayesi	1124	0,1
Emal sənayesi	25720	2,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	87	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	1099	0,1
Tikinti	25051	2,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	247175	20,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	134091	11,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	46662	3,8
İnformasiya və rabitə	12678	1,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	3866	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	15734	1,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	28046	2,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	24810	2,0
Təhsil	13795	1,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	7698	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	15207	1,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	117549	9,7
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	72623	6,0

Hesabat dövründə hər dörd fərdi sahibkardan üçü “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” və “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 69

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.10.2022-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	1214567	100,0
Bakı şəhəri	338095	27,8
Naxçıvan Muxtar Respublikası	35105	2,9
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	65332	5,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	37171	3,1
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	75730	6,2
Qarabağ iqtisadi rayonu	76855	6,3
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	92987	7,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	75332	6,2
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	122390	10,1
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	83650	6,9
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	61147	5,0
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	79919	6,6
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	4288	0,3
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	66566	5,5

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (27,8%), Lənkəran-Astara (10,1%), Qazax-Tovuz (7,7%) və Mərkəzi Aran (6,9%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyatdan alınmışdır.

**İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMI	948540	100,0	266027	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	317962	33,5	103590	39,0
Mədənçıxarma sənayesi	1059	0,1	65	0,0
Emal sənayesi	20920	2,2	4800	1,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	80	0,0	7	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	1024	0,1	75	0,0
Tikinti	24224	2,6	827	0,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	195155	20,6	52020	19,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	130843	13,8	3248	1,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	39366	4,1	7296	2,7
İnformasiya və rabitə	10090	1,1	2588	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2862	0,3	1004	0,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	11175	1,2	4559	1,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	18780	2,0	9266	3,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	15978	1,7	8832	3,3
Təhsil	4928	0,5	8867	3,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	4857	0,5	2841	1,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	13155	1,4	2052	0,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	78955	8,3	38594	14,5
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	57127	6,0	15496	5,8

Fərdi sahibkarların 78,1 faizini kişilər, 21,9 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 32,8 faizini, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” fəaliyyət sahəsində 24,6 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində isə 21,0 faizini təşkil edir.

Cədvəl 71

**İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	948540	100,0	266027	100,0
Bakı şəhəri	257584	27,2	80511	30,3
Naxçıvan Muxtar Respublikası	26652	2,8	8453	3,2
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	51696	5,4	13636	5,1
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	31039	3,3	6132	2,3
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	56713	6,0	19017	7,1
Qarabağ iqtisadi rayonu	63390	6,7	13465	5,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	68765	7,2	24222	9,1
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	59490	6,3	15842	5,9
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	95294	10,0	27096	10,2
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	66452	7,0	17198	6,5
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	51886	5,5	9261	3,5
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	62630	6,6	17289	6,5
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	3482	0,4	806	0,3
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	53467	5,6	13099	4,9

Sahibkar qadınların 30,3 faizi Bakıda, 10,2 faizi Lənkəran-Astara, 9,1 faizi Qazax-Tovuz, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Qazax-Tovuz (26,0%), Gəncə-Daşkəsən (25,1%), Naxçıvan Muxtar Respublikası (24,1%), Bakı (23,8%), Lənkəran-Astara (22,1%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkə əhalisinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən nominal ifadədə 20,2 faiz artaraq 50951,5 milyon manata çatmışdır.

Bu dövrdə əhalinin hər nəfərinə orta hesabla 5064,6 manatlıq gəlir düşmüşdür.

Əhalinin sərəncamında qalan gəlirləri 45458,1 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 72

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2022-ci il yanvar- sentyabr aylarında	2021-ci il yanvar- sentyabr aylarında*)	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	50951,5	42378,3	120,2
hər nəfərə, manat	5064,6	4232,2	119,7
Sərəncamda qalan gəlirlər, milyon manat	45458,1	37746,1	120,4
hər nəfərə, manat	4518,5	3769,6	119,9

*) 2021-ci ilin aylıq göstəriciləri dövr üzrə yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əməkhaqqı

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdlarla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 14,3 faiz artaraq 829,0 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3485,5 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 778,1 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 780,1 manat, özəl müəssisələrdə isə 884,5 manat olmuşdur.

Cədvəl 73

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı (manat)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	829,0	780,1	884,5
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	492,3	470,3	508,3
Mədəncixarma sənayesi	3 340,5	2 093,9	4 089,7
Emal sənayesi	766,9	1 108,4	713,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	895,3	894,4	940,8
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	645,6	597,5	1 128,9
Tikinti	997,8	847,8	1 040,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	566,1	650,6	565,5
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1 077,5	1 100,4	1 043,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	655,1	1 465,0	623,3
İnformasiya və rabitə	1 347,2	1 116,5	1 558,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2 115,7	2 240,5	2 083,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	738,0	828,6	695,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 391,0	875,9	1 982,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	477,6	426,0	644,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	1 166,0	1 205,1	382,8
Təhsil	626,4	619,2	820,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	684,7	700,6	606,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	632,1	574,1	1 236,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	872,7	1 542,8	771,5

Mədəncixarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, eləcə də informasiya və rabitə sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

Mərkəzi Bankın məlumatına görə əhalinin banklardakı əmanətlərinin məbləği il ərzində 26,9 faiz artaraq 2022-ci il sentyabr ayının 1-nə milli valyuta ekvivalentində 10858,4 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 60,3 faizi milli, 39,7 faizi xarici valyutada qoyulmuş, milli valyutada olan əmanətlərin məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 38,4 faiz, xarici valyutada qoyulmuş əmanətlərin məbləği isə 12,6 faiz artmışdır.

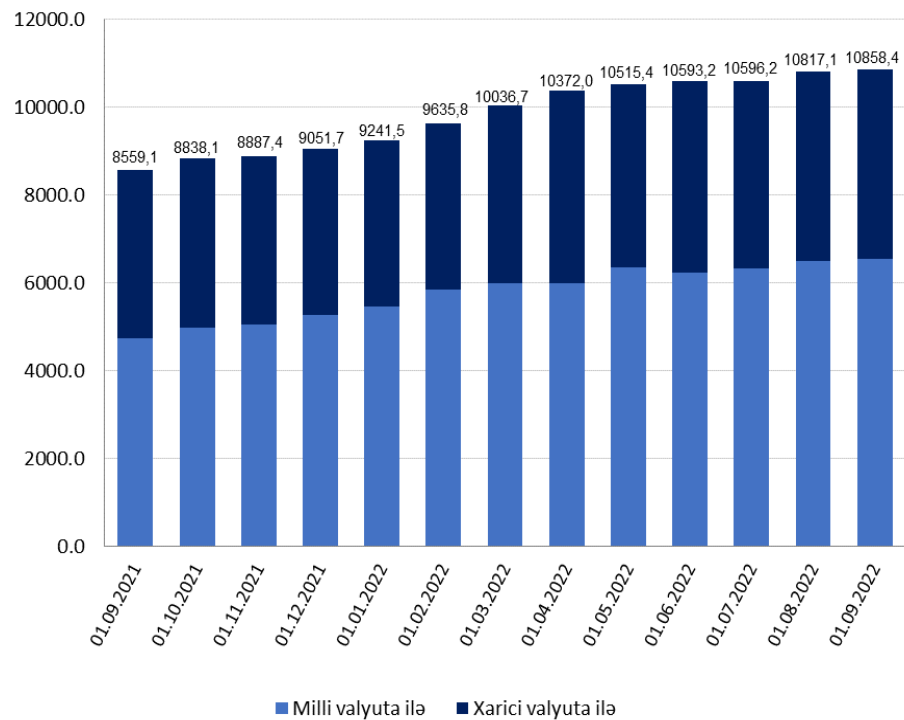
Cədvəl 74

Əhalinin əmanətləri

	2022-ci il sentyabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	10858,38	126,9
o cümlədən:		
milli valyutada	6548,15	138,4
xarici valyutada	4310,23	112,6

Əhəlinin əmanətləri, milyon manat

Sentyabr ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 1,69 (1,81) manata, 100 Türk lirəsinə 9,29 (10,86) manata, 100 Rus rubluna 2,83 (2,46) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

Ölkə əhalisinin sayı ilin əvvəlindən 42274 nəfər və ya 0,4 faiz artaraq 2022-ci il sentyabr ayının 1-i vəziyyətinə 10198640 nəfərə çatmışdır. Əhalinin 52,9 faizini şəhər, 47,1 faizini kənd sakinləri təşkil etmiş, kişi və qadınların xüsusi çəkilişi isə dəyişməyərək eyni olmuşdur.

Cədvəl 75

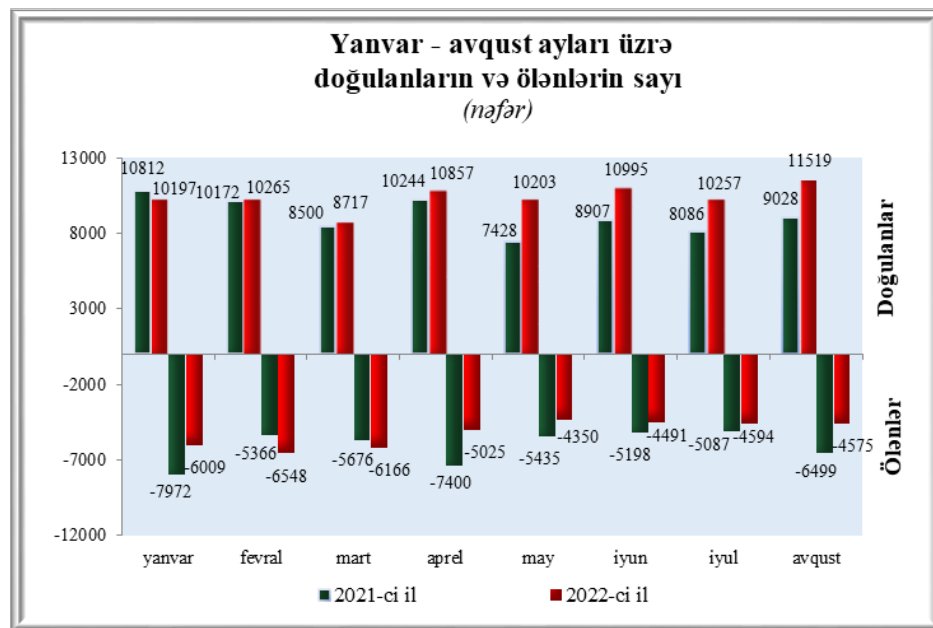
Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar – avqust ayları üzrə					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2022	2021	artım (+) azalma (-)	2022	2021	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	41252	24544	+16708	6,2	3,7	167,6
doğulanlar	83010	73177	+9833	12,4	11,0	112,7
ölənlər	41758	48633	-6875	6,2	7,3	84,9
Nikahlar	40277	36063	+4214	6,0	5,4	111,1
Boşanmalar	10391	11313	-922	1,5	1,7	88,2

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən cari ilin yanvar-avqust ayları ərzində 83010 doğulan körpə qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici 11,0-dan 12,4-ə qədər artmışdır. Doğulan uşaqlar arasında oğlanların xüsusi çəkisi 52,9 faiz, qızların xüsusi çəkisi isə 47,1 faiz olmuşdur. Körpələrdən 2310-u əkiz, 105-i üçəm, 4-ü isə dördəm doğulmuşdur.

Qrafik 32

Bu ilin 8 ayı ərzində ölkədə 41758 ölüm halı qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi azalaraq 7,3-dən 6,2-yə düşmüşdür.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında qeydiyyat şöbələri tərəfindən 40277 nikaha daxilolma və 10391 boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nikahların sayı 5,4-dən 6,0-a qədər artmış, boşanmaların sayı isə azalaraq 1,7-dən 1,5-ə düşmüşdür.

Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri

Tahir Budaqov

Ə L A V Ə L Ə R

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
--	----------------	--	-----------------------------	--

2021-ci il

2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	96,6	93,4	103,3	98,6
yanvar-fevral	96,0	103,0	103,7	98,7
yanvar-mart	96,4	121,8	103,9	98,9
yanvar-aprel	96,2	142,2	104,0	100,1
yanvar-may	97,8	152,1	104,2	100,3
yanvar-iyun	99,7	153,7	104,3	101,7
yanvar-iyul	101,1	154,1	104,5	102,6
yanvar-avqust	102,6	152,7	104,8	102,7
yanvar-sentyabr	104,5	153,5	105,2	102,8
yanvar-oktyabr	105,2	158,3	105,7	102,9
yanvar-noyabr	105,5	165,6	106,2	103,0
yanvar-dekabr	105,2	169,6	106,7	103,2

2022-ci il

2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	105,4	2,1d.	112,5	102,9
yanvar-fevral	104,6	2,1d.	112,2	103,0
yanvar-mart	103,9	2,2d.	112,2	103,1
yanvar-aprel	102,7	2,2d.	112,4	103,0
yanvar-may	103,3	2,2d.	112,6	103,1
yanvar-iyun	102,1	2,2d.	112,9	102,9
yanvar-iyul	101,5	2,2d.	113,0	102,9
yanvar-avqust	99,9	2,2d.	113,2	102,8
yanvar-sentyabr	99,4	2,1d.	113,4	102,9

**2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında
tikintinin əsas göstəriciləri
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)**

	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
İstifadəyə verilmişdir:		
Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	1337,0	87,4
Ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, bir növbədə gəlişlərin sayı	30	63,8
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	10154,4	104,6
o cümlədən:		
məhsul istehsalı sahələrinə	5993,9	92,5
xidmət sahələrinə	3500,4	140,9
yaşayış evlərinin tikintisinə	660,1	87,9
Ümumi vəsaitdən tikinti-quraşdırma işlərində istifadə edilmişdir	7359,8	122,3

Əsas növ kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı, ton

	2022-ci ilin yanvar-sentyabr ayları	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları	2022-ci ilin yanvar-sentyabrı 2021-ci ilin yanvar-sentyabrına nisbətən	
			%	+, -
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər – cəmi	3 047 892	3 246 780	93,9	-198 888
ondan:				
buğda	1 736 087	1 885 405	92,1	-149 318
qarğıdalı dən üçün	173 121	176 363	98,2	-3 242
Pambıq	38 765	45 145	85,9	-6 380
Günəbaxan dən üçün	26 584	24 411	108,9	2 173
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	57 695	117 048	49,3	-59 353
Tütün	2 921	4 788	61,0	-1 867
Kartof	1 021 913	984 822	103,8	37 091
Tərəvəz	1 665 515	1 639 199	101,6	26 316
Bostan məhsulları	466 454	458 237	101,8	8 217
Meyvə və giləmeyvə	765 553	740 135	103,4	25 418
Üzüm	182 316	181 026	100,7	1 290
Yaşıl çay yarpağı	818,2	1 013,3	80,7	-195,1

Əsas heyvandarlıq məhsullarının dinamikası

	2022-ci il	2021-ci il	2022-ci il 2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Ət istehsalı (diri çəkiddə), ton			
Yanvar	44 420	43 126	103,0
Yanvar-fevral	87 924	85 364	103,0
Yanvar-mart	134 313	130 401	103,0
Yanvar-aprel	181 620	176 330	103,0
Yanvar-may	220 115	213 704	103,0
Yanvar-iyun	276 845	268 521	103,1
Yanvar-iyul	317 135	307 898	103,0
Yanvar-avqust	364 157	353 895	102,9
Yanvar-sentyabr	411 222	399 632	102,9
Süd istehsalı, ton			
Yanvar	159 172	157 034	101,4
Yanvar-fevral	318 801	314 228	101,5
Yanvar-mart	493 272	484 033	101,9
Yanvar-aprel	684 976	672 347	101,9
Yanvar-may	890 883	874 698	101,9
Yanvar-iyun	1 093 059	1 075 277	101,7
Yanvar-iyul	1 284 389	1 262 982	101,7
Yanvar-avqust	1 457 626	1 433 848	101,7
Yanvar-sentyabr	1 655 534	1 627 308	101,7
Yumurta istehsalı, min ədəd			
Yanvar	156 987	152 907	102,7
Yanvar-fevral	306 344	301 655	101,6
Yanvar-mart	476 566	463 684	102,8
Yanvar-aprel	643 105	624 713	102,9
Yanvar-may	824 830	800 837	103,0
Yanvar-iyun	988 802	951 316	103,9
Yanvar-iyul	1 165 107	1 120 745	104,0
Yanvar-avqust	1 323 297	1 269 433	104,2
Yanvar-sentyabr	1 486 506	1 412 202	105,3
Yun istehsalı, ton			
Yanvar-mart	-	-	-
Yanvar-aprel	2 229	2 282	97,7
Yanvar-may	11 952	12 225	97,8

...ardı

	2022-ci il	2021-ci il	2022-ci il 2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar-iyun	14 395	14 647	98,3
Yanvar-iyul	14 786	15 046	98,3
Yanvar-avqust	15 224	15 475	98,4
Yanvar-sentyabr	15 558	15 909	97,8

Cədvəl 80

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min baş)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2018			
Yanvar	2 673,0	1 285,8	8 454,3
Aprel	2 684,1	1 290,0	8 659,2
İyul	2 691,3	1 290,7	8 649,0
Oktyabr	2 686,5	1 291,0	8 549,4
2019			
Yanvar	2 658,8	1 279,1	8 304,1
Aprel	2 672,7	1 284,8	8 563,7
İyul	2 674,0	1 284,9	8 542,7
Oktyabr	2 669,4	1 284,0	8 451,9
2020			
Yanvar	2 646,6	1 278,2	8 189,2
Aprel	2 658,3	1 284,9	8 386,0
İyul	2 666,8	1 286,2	8 395,7
Oktyabr	2 665,0	1 286,7	8 308,6
2021			
Yanvar	2 650,7	1 280,5	8 089,7
Aprel	2 660,8	1 286,9	8 279,2
İyul	2 663,7	1 287,6	8 267,3
Oktyabr	2 666,6	1 289,2	8 197,3
2022			
Yanvar	2 648,8	1 288,0	7 899,7
Aprel	2 666,9	1 295,3	8 168,8
İyul	2 654,5	1 295,2	8 032,5
Oktyabr	2 646,6	1 295,4	7 928,4

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında	2021-ci ilin müvafiq dövründə	2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	157 604,4	140 320,5	112,3
o cümlədən:			
Dəmir yolu	13 569,9	10 969,7	123,7
Dəniz	5 663,0	4 075,5	139,0
Hava	325,0	355,7	91,4
Boru kəməri	48 029,6	44 475,5	108,0
neft kəməri	27 505,2	26 170,6	105,1
qaz kəməri	20 524,4	18 304,9	112,1
Avtomobil	90 016,9	80 444,1	111,9

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında	2021-ci ilin müvafiq dövründə	2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	66 318,6	57 728,3	114,9
o cümlədən:			
Dəmir yolu	5 247,9	3 941,5	133,1
Dəniz	2 675,8	2 304,0	116,1
Hava	2 184,9	1 785,6	122,4
Boru kəməri	47 668,8	42 713,4	111,6
neft kəməri	38 917,2	35 254,0	110,4
qaz kəməri	8 751,6	7 459,4	117,3
Avtomobil	8 541,2	6 983,8	122,3

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında	2021-ci ilin müvafiq dövründə	2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	1 165 176,4	838 905,3	138,9
o cümlədən:			
Dəmir yolu	3 377,5	1 763,3	191,5
Dəniz	15,8	12,5	126,4
Hava	1 656,6	795,4	208,3
Metro	146 701,6	38 947,6	3,8 d.
Avtomobil	1 013 424,9	797 386,5	127,1
avtobus	952 900,6	729 912,4	130,6
taksi	60 524,3	67 474,1	89,7

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2022-ci ilin yanvar- sentyabr aylarında	2021-ci ilin müvafiq dövründə	2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	20 806,0	14 394,4	144,5
o cümlədən:			
Dəmir yolu	127,6	69,5	183,6
Dəniz	7,6	5,9	128,8
Hava	3 530,5	1 678,6	210,3
Metro	1 731,5	429,7	4,0 d.
Avtomobil	15 408,8	12 210,7	126,2
avtobus	14 249,0	10 860,5	131,2
taksi	1 159,8	1 350,2	85,9

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri

	2021		2022	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	3154,8	98,6	3630,3	102,9
Fevral	2873,1	98,8	3321,9	103,3
Mart	3496,9	99,1	4046,2	103,0
I rüb	9524,8	98,9	10998,4	103,1
Aprel	2498,2	105,5	2928,9	103,3
May	3217,6	100,6	3786,0	103,0
İyun	4142,5	107,3	4807,0	101,9
II rüb	9858,3	104,5	11521,9	101,5
Yanvar-iyun	19383,1	101,7	22520,3	102,9
İyul	3548,0	107,7	4211,2	103,3
Avqust	3528,9	103,5	4143,0	101,7
Sentyabr	3890,1	103,0	4678,6	103,3
III rüb	10967,0	104,4	13032,8	101,7
Yanvar-sentyabr	30350,1	102,8	35553,1	102,9
Oktyabr	4083,5	102,8		
Noyabr	3893,9	103,4		
Dekabr	5890,0	102,7		
IV rüb	13867,4	102,2		
İllik	44217,5	103,2		

**Mal qrupları üzrə
pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq malları	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2021				
Yanvar	1665,0	101,8	1489,8	95,2
Fevral	1540,0	102,3	1333,1	95,0
Mart	1972,6	101,9	1524,3	95,6
I rüb	5177,6	102,1	4347,2	95,3
Aprəl	1426,2	102,8	1072,0	109,2
May	1777,4	101,9	1440,2	99,0
İyun	2055,6	102,6	2086,9	112,3
II rüb	5259,2	102,5	4599,1	107,2
Yanvar - iyun	10436,8	102,3	8946,3	101,1
İyul	1942,6	103,2	1605,4	113,7
Avqust	1967,5	102,0	1561,4	105,3
Sentyabr	2059,4	101,7	1830,7	104,3
III rüb	5969,5	102,3	4997,5	107,5
Yanvar -sentyabr	16406,3	102,4	13943,8	103,3
Oktyabr	2195,0	101,5	1888,5	104,4
Noyabr	2149,9	103,0	1744,0	104,0
Dekabr	3280,2	100,0	2609,8	106,0
IV rüb	7625,1	101,4	6242,3	105,0
Yanvar - dekabr	24031,4	102,5	20186,1	103,9
2022				
Yanvar	1998,0	102,5	1632,3	103,5
Fevral	1856,3	102,8	1465,6	103,7
Mart	2358,0	102,3	1688,2	103,9
I rüb	6212,3	102,6	4786,1	103,7
Aprəl	1735,7	102,8	1193,2	103,9
May	2178,3	102,0	1607,7	104,2
İyun	2509,3	101,2	2297,7	102,5
II rüb	6423,3	102,0	5098,6	103,4
Yanvar - iyun	12635,6	102,3	9884,7	103,6
İyul	2391,2	102,3	1820,0	104,4
Avqust	2399,2	100,9	1743,8	102,6
Sentyabr	2588,1	103,2	2090,5	103,3
III rüb	7378,5	102,2	5654,3	103,5
Yanvar - sentyabr	20014,1	102,3	15539,0	103,6

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2021-ci il		2022-ci il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	35 474,2	31,4	89 813,6	223,7
Fevral	42 577,1	37,8	86 634,3	178,8
Mart	59 948,9	104,6	111 576,2	161,4
I rüb	138 000,2	48,8	288 024,1	182,9
Aprel	67 167,7	265,4	101 232,9	129,6
May	76 002,8	193,6	114 125,8	129,3
İyun	85 659,7	239,4	147 492,1	146,4
II rüb	228 830,2	228,1	362 850,8	153,1
Yanvar-iyun	366 830,4	95,5	650 874,9	153,8
İyul	92 128,4	233,3	141 719,5	130,5
Avqust	88 939,0	177,1	139 049,8	131,6
Sentyabr	83 166,5	118,9	135 681,4	134,1
III rüb	264 233,9	165,9	416 450,7	131,9
Yanvar-sentyabr	631 064,3	115,9	1 067 325,6	144,8
Oktyabr	96 293,2	117,4		
Noyabr	96 389,1	113,5		
Dekabr	155 304,5	180,1		
IV rüb	347 986,8	137,4		
İllik	979 051,1	123,2		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

	2021-ci il		2022-ci il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	620,3	74,9	734,2	106,6
Fevral	593,2	96,3	670,0	103,3
Mart	611,0	99,8	708,1	105,3
I rüb	1 824,5	88,6	2 112,3	105,2
Aprel	576,8	130,9	717,5	112,9
May	547,7	121,5	682,3	112,9
İyun	586,1	117,1	677,5	104,2
II rüb	1 710,6	122,9	2 077,3	104,0
Yanvar-iyun	3 535,1	102,3	4 189,6	107,4
İyul	626,0	117,0	720,9	105,8
Avqust	616,6	110,1	730,8	108,2
Sentyabr	625,0	102,1	775,0	111,3
III rüb	1 867,6	109,4	2 226,7	108,4
Yanvar-sentyabr	5 402,7	104,6	6 416,3	107,8
Oktyabr	721,4	105,3		
Noyabr	740,2	103,1		
Dekabr	893,8	105,4		
IV rüb	2 355,4	104,8		
İllik	7 758,2	104,8		

Dövlət büdcəsinin aylıq və rüblük icrası

	Dövlət büdcəsinin gəlirləri*		Dövlət büdcəsinin xərcləri	
	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2021-ci il				
Yanvar	2320,9	126,1	1231,9	87,8
Fevral	1709,0	95,4	2237,9	116,1
Mart	1707,1	40,6	2054,0	106,7
I rüb	5737,0	73,2	5523,8	105,1
Aprel	2498,4	141,7	2004,2	99,6
May	1505,5	152,9	1838,2	86,5
İyun	2020,3	135,1	2224,3	95,1
II rüb	6024,2	142,0	6066,7	93,7
İyul	2314,9	117,7	2091,0	86,7
Avqust	1898,2	95,2	1945,3	87,9
Sentyabr	1974,3	97,9	2085,3	91,2
III rüb	6187,4	103,5	6121,6	88,6
Oktyabr	2363,7	72,9	2472,6	118,9
Noyabr	2491,3	120,5	2124,8	147,5
Dekabr	3828,1	141,2	5102,9	120,0
IV rüb	8683,1	108,3	9700,3	124,8
2022-ci il				
Yanvar	2750,5	118,5	983,4	79,8
Fevral	1879,1	110,0	1701,8	76,0
Mart	2383,5	139,6	2944,3	143,3
I rüb	7013,1	122,2	5629,5	101,9
Aprel	3678,4	147,2	2539,2	126,7
May	1754,7	116,6	2281,2	124,1
İyun	1843,0	91,2	2486,7	111,8
II rüb	7276,1	120,8	7307,1	120,4
İyul	3727,3	161,0	2398,2	114,7
Avqust	2281,4	120,2	2817,1	144,8

*-Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları nəzərə alınmaqla

**2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında Azərbaycanın tərəfdaş
ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri***

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	35112990,3	8868416,2	26244574,1
o cümlədən:			
İtaliya	13031212,3	202965,8	12828246,5
Türkiyə	3882110,3	1425048,8	2457061,5
Rusiya	2197393,8	1653713,3	543680,5
Hindistan	1528563,5	149890,1	1378673,4
Çin	1347863,7	1311706,2	36157,5
İsrail	1206081,3	21779,9	1184301,4
Birləşmiş Krallıq	936451,3	161600,6	774850,7
Yunanıstan	875607,8	12570,1	863037,7
Almaniya	670472,4	397083,8	273388,6
Çexiya	624779,3	36962,4	587816,9
Xorvatiya	607006,7	10854,3	596152,4
Portuqaliya	556015,6	9074,2	546941,4
Gürcüstan	525737,9	79744,0	445993,9
Ukrayna	496372,6	163342,2	333030,4
İspaniya	485687,3	51622,5	434064,8
Tunis	412733,6	4170,3	408563,3
İsveçrə	393216,6	43519,8	349696,8
Amerika Birləşmiş Ştatları	371381,0	287591,5	83789,5
Qazaxıstan	369554,8	325923,3	43631,5
İran	321952,1	301461,4	20490,7
Vyetnam	316368,9	68250,8	248118,1
Rumıniya	292556,5	54629,8	237926,7
İndoneziya	289190,9	68130,9	221060,0
Tailand	279228,3	47605,0	231623,3
Türkmənistan	238591,2	226456,9	12134,3
Digər ölkələr	2856860,6	1752718,3	1104142,3

*Gömrük məlumatı

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

milyon ABŞ dolları

Dövr	2022-ci il			2021-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	2109,7	-35,8	2145,5	833,7	3,4	830,3
Fevral	1883,3	-63,8	1947,1	341,4	-85,6	427,0
Mart	1060,3	-137,5	1197,8	431,6	-168,2	599,8
I rüb	5053,3	-237,1	5290,4	1606,7	-250,4	1857,1
Aprel	2729,5	-248,4	2977,9	1227,6	-110,6	1338,2
May	2497,8	-294,9	2792,7	200,4	-52,1	252,5
İyun	1841,2	-226,3	2067,5	387,0	-74,2	461,2
II rüb	7068,5	-769,6	7838,1	1815,0	-236,9	2051,9
I y/illik	12121,8	-1006,7	13128,5	3421,7	-487,3	3909,0
İyul	2949,1	-206,8	3155,9	1675,0	-114,8	1789,8
Avqust	2305,3	-295,2	2600,5	490,1	-62,3	552,4
Sentyabr				699,2	-75,5	774,7
III rüb				2864,3	-252,6	3116,9
9 aylıq				6286,0	-739,9	7025,9
Oktyabr				1227,2	-85,2	1312,4
Noyabr				1875,6	-134,1	2009,7
Dekabr				1112,1	-176,3	1288,4
IV rüb				4214,9	-395,6	4610,5
İllik				10500,9	-1135,5	11636,4

**2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında		2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, ton	131622,8	145251,6	92,3	101,9
Təzə meyvə, ton	156681,2	216607,8	107,1	123,2
Kartof, ton	78215,5	35085,8	85,2	88,0
Çay, ton	1401,7	8511,3	191,7	153,9
Bitki yağları, ton	6405,5	11897,1	76,8	112,2
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	904,0	1675,6	54,0	74,3
Şəkər, ton	20883,8	14100,2	43,6	56,3
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	4368,5	5042,8	84,0	90,0
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	7000,2	8878,6	81,7	85,5
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	153,7	2649,3	104,0	111,8
Tütün, ton	4318,0	13460,5	2,2 d.	2,7 d.
Bentonit gili, ton	111230,4	8077,0	102,7	127,6
Sement klinkerləri, ton	445765,3	20160,9	116,7	144,8
Mineral gübrələr, ton	242933,0	142234,5	179,4	4,2 d.
Xam neft, min ton	17983,7	13724349,3	95,8	161,5
Xam neft, min ton (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	17632,0	13513838,0	93,9	154,4
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	57339,9	58870,0	2,0 d.	4,1 d.
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, ton	286317,4	145652,2	34,2	37,1
Maye qaz, ton	12891,4	4511,5	26,8	34,8
Təbii qaz, mln. kub metr	15054,0	10317686,5	113,7	4,4 d.
Təbii qaz, mln. kub metr (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	14737,4	11023481,6	123,5	4,1 d.
Neft koksu, ton	89624,7	23050,5	45,8	152,4
Polietilen, ton	75815,3	101622,1	83,7	96,9
Polipropilen, ton	57324,7	85771,2	77,7	81,6
Pambıq lifi, ton	59601,1	143354,1	64,6	99,7

...ardı

Malların adı	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında		2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Pambıq ipliği, ton	6346,6	26283,9	51,8	74,9
Qara metallardan borular, ton	18903,7	20063,2	130,7	173,8
Qara metallardan yarımfabrikatlar, ton	27403,1	18474,6	59,0	74,2
Qara metaldan çubuqlar, ton	45918,8	33988,0	128,4	139,8
Emal olunmamış alüminium, ton	22337,2	71395,5	147,8	2,1 d.

Cədvəl 93

**2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında idxal olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında		2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	1945,8	8797,2	50,6	59,7
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	21185,4	32116,3	112,6	132,4
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	12946,2	74167,4	130,2	148,0
Kartof, ton	110385,2	30550,1	104,1	115,3
Təzə tərəvəz, ton	21473,1	13017,5	71,6	84,9
Təzə meyvə, ton	93672,8	89506,9	110,2	111,9
Çay, ton	9533,5	48204,5	97,3	115,0
Buğda, ton	539332,0	193478,0	112,1	158,3
Bitki yağları, ton	80583,1	135774,1	92,9	115,2
Xam şəkər, ton	201331,1	109319,2	90,5	106,2
Şokolad və şokolad məhsulları, ton	16909,4	54953,8	94,8	105,2
Unlu qənnadı məmulatları, ton	24957,6	57456	111,4	125,1
Siqaretlər, mln. ədəd	125,4	2491,5	21,4	19,1
Sement, ton	19830,9	3676,5	134,7	149,1
Dərman vasitələri, ton	18431,9	343345,2	126,5	120,8

...ardı

Malların adı	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında		2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Mineral gübrələr, ton	52226,6	44070,3	48,6	130,0
Sintetik yuyucu vasitələr, ton	54268,2	54097,9	110,3	113,8
Polietilen, ton	28069,8	42538,2	173,1	2,0 d.
Polipropilen, ton	8841,6	16362,6	106,9	122,3
Rezin şinlər, ədəd	1418892	59665,5	97,9	115,7
Polad prokatı, ton	163033,5	171914,8	128,5	134,2
Qara metallardan çubuqlar, ton	53827,7	45336,5	127,8	150,4
Qara metallardan künclüklər, ton	16903,3	18354,7	97,7	98,8
Qara metallardan borular, ton	61258,4	114295,7	82,5	87,7
Məişət kondisionerləri, ədəd	179595	56949,8	136,8	169,1
Məişət soyuducuları, ədəd	17807	6720,1	64,7	76,6
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	97008	23658,1	66,7	75,7
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, ədəd	343883	81827,2	71,6	100,4
Minik avtomobilləri, ədəd	45519	521616,8	86,7	106,4
Avtobuslar, ədəd	329	45742,4	2,7 d.	2,7 d.
Yük avtomobilləri, ədəd	3202	66304,2	87,1	118,8
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, ədəd	518385	47255,9	104,4	115,4

**2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxis- tan	Qırğızı- tan	Moldova	Rusiya	Tacikis- tan	Türk- mənistan	Özbəkis- tan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	105,8	111,0 ¹⁾	95,1	103,6 ^{1)*}	108,0	100,0 ¹⁾	99,6 ¹⁾	107,4 ¹⁾²⁾	106,2	105,4 ¹⁾	62,8 ³⁾
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	99,9	109,2	93,4	102,5	118,2	98,6 ⁴⁾	100,9	117,4	...	105,5	...
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	216,4	105,1	115,7	134,5	107,9	124,8	117,7	101,6	...	116,6	...
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	106,9	114,2	81,5	105,7	100,9	92,3 ¹⁾	107,8 ¹⁾	107,7	...	109,4 ¹⁾	...
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	123,3	107,4	...	99,8	106,0	169,7 ¹⁾	96,6	101,7	...	101,9 ¹⁾	...
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,8	103,6	98,0	102,1	110,4	...	95,1	111,0	...	110,9	...
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	101,7	104,8	98,8	104,8	111,4	99,9 ⁵⁾	95,1	118,2	...	116,1	...
İstehlak qiymətlərinin indeksi	113,2	108,4	115,5	112,8	113,3	126,7	114,4	107,5	...	111,0	117,1
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	120,0 ⁶⁾	...	111,9 ⁴⁾	...	...	...	112,7*	...	...	...	...
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	117,8 ⁶⁾	...	...	...	...	...	112,3*	...	...	...	...
Sərəncamda qalan real gəlirlər	106,2 ⁶⁾	...	96,6 ⁴⁾	...	...	...	99,2*	...	...	...	...
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	114,1 ⁴⁾	112,9	113,7	125,4*	125,3 ⁴⁾	113,8 ¹⁾	112,6 ⁴⁾	114,1 ⁷⁾	...	119,3 ¹⁾	...
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı	...	...	90,0 ¹⁾	100,1*	...	...	85,1 ⁸⁾	...	...	...	...
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	...	84,9	91,8	113,5	94,1	70,4	67,3 ⁸⁾	104,9 ⁴⁾	...	...	...

...ardı

**2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Türk-mənistan	Özbəkistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	112,3 ⁹⁾	152,9	96,5 ⁴⁾	152,9 ⁴⁾	63,4 ⁴⁾	167,3 ⁴⁾	...	106,0	...	136,8 ⁴⁾	72,2 ⁴⁾
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	91,9	199,3	108,2	111,3	144,4	212,5	...	1,6 d.	...	133,3	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	112,8	133,2	80,5	163,9	23,1	159,0	...	88,7	...	138,5	...
İdxal (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	97,7 ⁹⁾	158,2	90,3 ⁴⁾	114,0 ⁴⁾	169,9 ⁴⁾	133,5 ⁴⁾	...	125,1	...	121,0 ⁴⁾	79,8 ⁴⁾
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	117,9	151,4	97,3	105,1	125,4	149,2	...	125,2	...	113,4	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	91,3	162,2	79,2	122,4	224,6	128,8	...	125,0	...	126,1	...

¹⁾ 2022-ci ilin yanvar-iyunu 2021-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən

²⁾ Tacikistan Respublikasının İqtisadi inkişaf və ticarət nazirliyinin məlumatlarına əsasən

³⁾ 2022-ci ilin II rübü 2021-ci ilin II rübünə nisbətən

⁴⁾ 2022-ci ilin yanvar-iyulu 2021-ci ilin yanvar-iyuluna nisbətən

⁵⁾ 2022-ci ilin yanvar-iyulu 2021-ci ilin yanvar-iyuluna nisbətən. Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri.

⁶⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.

⁷⁾ 2022-ci ilin iyulu 2021-ci ilin iyuluna nisbətən

⁸⁾ 2022-ci ilin avqustu 2021-ci ilin avqustuna nisbətən

⁹⁾ 2022-ci ilin yanvar-iyulu 2021-ci ilin yanvar-iyuluna nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

* Qiymətləndirmə

Qeyd: Ukrayna üzrə məlumatlar Ukraynanın Dövlət statistika xidmətinin rəsmi saytından götürülmüşdür.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərle ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni muzzdlu işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığılmasını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsini, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənəşib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər, satışa görə vergilər və s;
- ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);
- dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmnin dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Sənaye istehsalı indeksinin hesablanmasında mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatlar yalnız rüblük dövrilikdə nəzərə alınır.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhəlinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədən kənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər - xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitləridir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitariya qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının (yemlik kökümeyvənilər, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxil edilir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasıdan əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitar kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar, yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müayinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların

nəqliyyat vasitələrinin daşıdığı yükün həcmi daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sənişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sənişinlərin sayını əhatə edir. Sənişin daşınmasının həcmi, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsinə asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sənişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sənişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sənişin dövriyyəsi – sənişindəşma nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sənişin-kilometrlə ölçülür. Sənişin dövriyyəsi daşınmış sənişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin

aşpaşlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun faktiki işləmiş müddətli işçilərin orta siyahı sayına (sosial və ödənişsiz məzuniyyətdə olan şəxslər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədaviyə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmi və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhəlinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işəxtaran kimi qeydiyyatı alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhəlinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyəvləndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhəlinin istehlak xərclərinin ümumi

məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçıların qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıların gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymətləri indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasının sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti-quraşdırma işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin

dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma qiymətləri indeksi - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə: yükün növünə, göndərmənin ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin 10-cu baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyatdan alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.